

MARATHON FRIENDS INTERNATIONAL ASSOCIATION
ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΗ ΦΙΛΩΝ ΜΑΡΑΘΩΝΑ

MARATHON 2500

DECLARATION

**For a renewal of democracy:
Lessons from the Classical Athenian Experience**

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ

**Με στόχο την ανανέωση της δημοκρατίας:
Μαθήματα από την αθηναϊκή εμπειρία των Κλασικών χρόνων**

ATHENS, SEPTEMBER 2010
ΑΘΗΝΑ, ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2010

Η Διακήρυξη «Μαραθώνας 2.500» διατίθεται και σε μορφή e-book
από τη διεύθυνση www.psichogios.gr/marathon2500

The Marathon Declaration 2500 is also available in e-book format at
www.psichogios.gr/marathon2500

ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Γιώργος Παζάλος
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Μερσίνα Λαδοπούλου
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: STARPRINT S.A.
ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: STARPRINT S.A.

© ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΗ ΦΙΛΩΝ ΜΑΡΑΘΩΝΑ

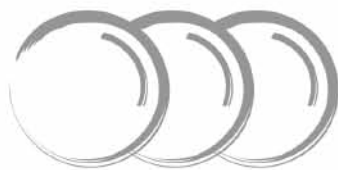
Έκδοση: Σεπτέμβριος 2010

Η παρούσα έκδοση πραγματοποιήθηκε με την ευγενική χορηγία
των Εκδόσεων ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Διεθνής Ένωση Φίλων Μαραθώνα
ΤΘ 80421
GR- 18510 Πειραιάς
Τηλ.: +30210-4292211
www.marathonfriends.gr
Email : nicos@vernicos.gr

Marathon Friends International Association
PO Box 80421
GR- 18510 Piraeus
Tel.: +30210-4292211
www.marathonfriends.gr
Email : nicos@vernicos.gr

MARATHON FRIENDS INTERNATIONAL ASSOCIATION
ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΗ ΦΙΛΩΝ ΜΑΡΑΘΩΝΑ

MARATHON 2500

DECLARATION

**For a renewal of democracy:
Lessons from the Classical Athenian Experience**

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ

**Με στόχο την ανανέωση της δημοκρατίας:
Μαθήματα από την αθηναϊκή εμπειρία των Κλασικών χρόνων**

**ATHENS, SEPTEMBER 2010
ΑΘΗΝΑ, ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2010**

Περιεχόμενα

Contents

Πρόλογος

Νικόλαος Α. Βερνίκος,
*Πρόεδρος Διεθνούς Ένωσης
για τους Φίλους του Μαραθώνα*

Preface

Nicolas A. Vernicos,
*Acting Chairman Marathon Friends
International Association*

Προλογικό σημείωμα

Δημήτρης Δρούτσας,
Υπουργός Εξωτερικών

Prologue

Dimitris Droutsas,
Minister of Foreign Affairs

Χαιρετισμός

Νικήτας Κακλαμάνης,
Δήμαρχος Αθηναίων

Greeting note

Nikitas Kaklamanis,
Mayor of Athens

Εισαγωγή

Guy Féaux de la Croix,
*Επιτετραμμένος της Γερμανικής
Πρεσβείας στην Αθήνα*

Introduction

Guy Féaux de la Croix,
Minister, German Embassy in Athens

Διακήρυξη «Μαραθώνας 2.500»

Marathon 2500 Declaration

Πρόλογος

Ο Σεπτέμβριος του 2010 σηματοδοτεί τη συμπλήρωση 2.500 χρόνων από τη Μάχη του Μαραθώνα. Κάποιοι ιστορικοί προσδιορίζουν την ακριβή ημερομηνία ως την 11η Σεπτεμβρίου του 490 π.Χ., κάποιοι άλλοι λίγες μέρες αργότερα.

Η Διεθνής Ένωση Φίλων Μαραθώνα, που δημιουργήθηκε για να τιμήσει αυτή την επέτειο, ανασκοπεί το γεγονός που έχει επηρεάσει ριζικά την ιστορία μας, τον πολιτισμό μας και, κατ' ουσίαν, την ίδια μας την ύπαρξη, ως ελεύθερων ατόμων και ως πολιτών δημοκρατικών κρατών.

Μια σειρά από εορτασμούς που λαμβάνουν χώρα τον Οκτώβριο του 2010 είναι αφιερωμένοι σε αυτήν την επέτειο. Ανάμεσά τους και διάφορα πολιτιστικά δρώμενα.

Στις 31 Οκτωβρίου έχει προγραμματιστεί ο Διεθνής Χρυσός Μαραθώνιος Αθηνών, ο οποίος θα πραγματοποιηθεί στην κλασική διαδρομή, ξεκινώντας από το Μαραθώνα και καταλήγοντας στο Παναθηναϊκό Στάδιο στην Αθήνα, εκεί όπου έγιναν οι πρώτοι σύγχρονοι Ολυμπιακοί Αγώνες το 1896.

Η συνεισφορά της Ένωσής μας στους εορτασμούς είναι η διακήρυξη που έχετε στα χέρια σας. Πρόκειται για ένα κείμενο το οποίο συντάχθηκε από 50 φίλους της Μάχης του Μαραθώνα, της

Preface

September 2010 marks the 2500th anniversary of the battle of Marathon. Some historians even pinpoint the exact date of the battle to what would have been September 11, of the year 490 B.C., some to a date a few days later.

Marathon Friends International Association has been established to celebrate this anniversary.

We are looking back to an event which has deeply marked our history, our culture, and in essence, our sheer existence as free individuals and citizens within states of democracy.

A number of celebrations taking place in October 2010 are dedicated to this anniversary, among which various cultural events.

Last but not least, on October 31 the International Golden Marathon Run, which will be held throughout the classic run, starting from the town of Marathon in Northern Attica and ending at the Panathenaic marble Stadium in Athens, where the first modern Olympic games were held in 1896.

Our Association's contribution to the festivities is this declaration at hand: It is a text compiled and edited by 50 friends of the Marathon, the Athenian democracy and its allies. In publishing this text we are convinced that the Ma-

αθηναϊκής δημοκρατίας και των συμμάχων της. Εκδίδουμε αυτό το κείμενο, επειδή είμαστε πεπεισμένοι ότι η συγκριμένη μάχη και η αθηναϊκή δημοκρατία –η οποία κατέστη δυνατή χάρη στη νίκη στο Μαραθώνα– δεν αποτελούν απλώς γεγονότα του παρελθόντος αλλά εκπροσωπούν μια ζωντανή κληρονομιά.

Όσο περισσότερο αναλογιζόμαστε τα ιστορικά γεγονότα, τόσο εντυπωσιάζομαστε από τη σοφία και την έμπνευση που εμπεριέχουν ακόμη αυτές οι μαρτυρίες της κλασικής αρχαιότητας. Καλό θα ήταν όλοι μας να θεωρήσουμε τα γεγονότα αυτά ως τα ειδοποιά στοιχεία που θέτουν τους κανόνες, τα κριτήρια και το μέτρο σύγκρισης της δημοκρατίας και είναι απαραίτητα, σε περίπτωση που χρειαστεί να προβούμε σε μεταρρυθμίσεις στις σημερινές δημοκρατίες.

Πρωτίστως θα ήθελα να δω να εφαρμόζονται οι αρχές της αθηναϊκής δημοκρατίας των Κλασικών χρόνων στη χώρα μου, την Ελλάδα, με δεδομένο ότι αυτή τη στιγμή βρίσκεται σε μια πολύ δύσκολη διαδικασία μεταρρυθμίσεων. Θα επιτύχουμε αυτές τις δύσκολες αλλαγές, μόνο αν κάθε πολίτης, ακολουθώντας το πριν από 2.500 χρόνια παράδειγμα, θεωρήσει τον εαυτό του αναπόσπαστο κομμάτι του συνόλου και λάβει υπόψη του ότι η προσωπική του συνεισφορά στο κοινό καλό είναι καθοριστική για την ευημερία όλων μας.

Παρ' όλα αυτά, όπως συνέβαινε και στην αρχαία Ελλάδα, η προσωπική δέσμευση στα κοινά της πόλης δεν πρέπει να συνιστά αποτέλεσμα κοινωνικού εξαναγκασμού, αλλά να ταυτίζεται με τη διαδικασία στην οποία τα άτομα συμμετέχουν ελεύθερα και ισότιμα με τους συμπολίτες τους μέσα σε πνεύμα αμοιβαίας αναγνώρισης και σύμπνοιας.

Πέρα από τα σύνορα της Ελλάδας, ευχόμαστε όλοι οι ελεύθεροι άνθρωποι και οι πολίτες του σημερινού παγκοσμιοποιημένου κόσμου, οι οποίοι υποστηρίζουν τις αρχές της δημοκρατίας, να αγαλιάσουν την κληρονομιά του Μαραθώνα, θεωρώντας την καθοριστικό παράγοντα της ίδιας τους της ταυτότητας.

rathon and the Athenian democracy which the victory there rendered possible, are not merely a matter of the past, but that they represent a living legacy.

The more we considered the historical circumstances the more we were impressed by how much wisdom and inspiration this classical experience still contains. We would all be well advised to acknowledge this experience as setting the norms and standards by which we can measure democracy and are essential lest we need reform the democracies in which we live today.

Foremost I wish to see the principles of the Classical Athenian experience applied to my own country, Greece, which, at this very moment, is going through a very difficult process of reform. We will succeed in this painstaking effort only if each citizen, following the example of the fraternal polis 2500 years ago, acknowledges himself or herself as being an integral part of the whole, aware that his or her personal contribution to the commonwealth is decisive for the well being of all of us.

However, same as in ancient Athens, the individual commitment to the polis is not the result of social coercion but that of free individuals freely joining their peers as equals, within a spirit of mutual recognition and empathy.

Beyond the borders of our Greek homeland we wish all free people and citizens of today's globalised world committed to the principles of democracy to embrace the legacy of Marathon as a determinant of their own identity.

We by no means consider our declaration as an ultimate, fixed set of principles, but as an invitation for all people, wherever they may be coming from, to personally engage themselves in a discussion on the Marathon legacy, the historical facts, their interpretation and the conclusions which we should responsibly draw from it in acting as citizens of our democracies.

Overall, I wish to thank the President of the Hellenic Parliament, Mr. Filippos

Σε καμιά περίπτωση δεν θεωρούμε τη διακήρυξή μας ως μια σειρά από αμετάκλητους και απόλυτους κανόνες, αλλά ως μια πρόσκληση για όλους τους ανθρώπους, όπου κι αν αυτοί βρίσκονται, να λάβουν μέρος στις συζητήσεις σχετικά με την κληρονομιά του Μαραθώνα, με τα ιστορικά γεγονότα, τις ερμηνείες τους και τα συμπεράσματα στα οποία θα πρέπει υπεύθυνα να καταλήξουμε, με δεδομένο ότι ενεργούμε ως πολίτες των δημοκρατιών μας.

Εν κατακλείδι, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Φίλιππο Πετσάλνικο, που υποστηρίζει το σκοπό μας με την παρουσίαση της Μάχης στον εκθεσιακό χώρο του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων και ακόμα περισσότερο με την ελληνική μετάφραση του κειμένου αυτής της διακήρυξης, το πρωτότυπο του οποίου είναι στα αγγλικά, τον Υπουργό Εξωτερικών κ. Δημήτριο Δρούτσα για το ενδιαφέρον του και τον πρόλογο του καθώς και το Δήμαρχο Αθηναίων κ. Νικήτα Κακλαμάνη για τον χαιρετισμό του. Επίσης ευχαριστώ τον κ. Θάνο Ψυχογιό για τη χορηγία αυτής της έκδοσης. Πάνω απ' όλα όμως θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά και να συγχαρώ τον Επιτετραμμένο της Γερμανικής Πρεσβείας στην Αθήνα κ. Guy Féaux de la Croix για την έμπνευσή του, την πρωτοβουλία και την καθοδήγησή του στους αγώνες της Ομάδας μας.

Ας τιμήσουμε και ας μάθουμε από το παρελθόν, ας γιορτάσουμε το παρόν και ας οραματιστούμε το μέλλον.

Αθήνα, 11 Σεπτεμβρίου 2010

Νικόλαος Α. ΒΕΡΝΙΚΟΣ,
Πρόεδρος Διεθνούς Ένωσης
Φίλων Μαραθώνα
www.marathonfriends.gr
www.vernicos.name

Petsalnikos, for supporting the cause with an exhibition of the Battle of Marathon in the premises of the Foundation of the Greek Parliament and more so for providing us with a Greek translation of the text originally agreed on in English; the Minister of Foreign Affairs, Mr. Dimitrios Droutsas for his kind attention and for his preface; as well as the Mayor of Athens Mr. Nikitas Kaklamanis for his greeting note. I would also like to thank Mr. Thanos Psychogios for the sponsorship to this publication. Last but not least, I want to especially thank and congratulate the Minister of the German Embassy in Athens and Deputy Head of this Mission, Mr. Guy Féaux de la Croix for his inspiration and leadership in our Association's endeavours.

So let us honour and learn from the past, celebrate the present, and envision the future.

Athens, September 11, 2010

Nicolas A. VERNICOS,
Acting Chairman Marathon Friends
International Association
www.marathonfriends.gr
www.vernicos.name

Προλογικό σημείωμα

Prologue

Λίγα ιστορικά γεγονότα έχουν αφήσει το στίγμα τους στην ανθρώπινη ιστορία κατά τρόπο τόσο βαθύ και ανεξίτηλο όσο η Μάχη του Μαραθώνα. Αρχίζοντας με τον πατέρα της Ιστορίας, τον Ηρόδοτο, οι ιστορικοί ομόφωνα τονίζουν τη μοναδική σημασία του

γεγονότος εκείνου που καθόρισε την εξέλιξη του δυτικού πολιτισμού και των κορυφαίων αξιών του. Η νίκη των Αθηναίων στο Μαραθώνα κατέστησε δυνατή την ανάπτυξη της δημοκρατίας στην Αθήνα, στο λίκνο της, μαζί με τις Επιστήμες και τις Τέχνες, που αποτελούν τα τέκνα σπουδαίων ανδρών και συνεχίζουν να φωτίζουν μέχρι σήμερα την ανθρωπότητα.

Ο Μαραθώνας έχει εμπνεύσει σημαντικές προσωπικότητες στη διάρκεια των αιώνων σε σχέση με τα ιδανικά της ελευθερίας και της δημοκρατίας. Αναφέροντας απλώς δύο από εκείνες τις προσωπικότητες, ο John Stuart Mill εκτιμά πως η Μάχη του Μαραθώνα είναι ακόμα πιο σημαντική και από τη Μάχη του Hastings, ενώ ο Λόρδος Βύρων, στα *Ελληνικά Νησιά*, εκφράζει με τον πλέον συγκινητικό τρόπο τα συναισθήματά του για το Μαραθώνα και την Ελλάδα.

Η Μάχη του Μαραθώνα δεν είναι δυνατό να λησμονηθεί για πολλούς λόγους. Χάρη στη λαμπρή ιδέα του γάλλου

Few historic events have marked human history as profoundly and indelibly as the Battle of Marathon. Starting with the father of history, Herodotus, historians have been unanimous in stressing the unique importance of that event, which defined the evolution of western civilization and its paramount values. The Athenians' victory in Marathon enabled democracy to grow in Athens, its cradle, along with the Arts and Sciences that were the offspring of great men who still shed their light on humanity.

Marathon has inspired important personalities with its associated ideals of freedom and democracy throughout the centuries. To cite just two of those men, John Stuart Mill considers the battle of Marathon to be more important than the battle of Hastings while Lord Byron gives a most stirring account of his feelings towards Marathon and Greece.

The battle of Marathon cannot be forgotten for many reasons. Thanks to the brilliant idea of Frenchman Michel Breal and supported with fervour by Pierre de Coubertin, the Marathon Run found a prominent place in the First Modern Olympic Games which took place in Athens in 1896. In addition to the Olympic Games, the torch has since been ta-

Michel Breal, την οποία ασπάσθηκε αμέσως ο Pierre de Coubertin, ο Μαραθώνιος απέκτησε περίοπτη θέση στους πρώτους Ολυμπιακούς Αγώνες της σύγχρονης εποχής, οι οποίοι διεξήχθησαν στην Αθήνα το 1896. Εκτός από τους Ολυμπιακούς Αγώνες, το δαυλό πήραν από τότε πολλές σημαντικές πόλεις στον κόσμο, οι οποίες διοργανώνουν το Μαραθώνιο ως κορυφαίο σύμβολο της ανθρωπίνης αντοχής και επιτυχίας.

Η επέτειος των 2.500 χρόνων από τη Μάχη του Μαραθώνα συμπύπτει με μια πολύ κρίσιμη εποχή για την Ελλάδα αλλά και για ολόκληρο τον κόσμο. Η παρούσα οικονομική κρίση δεν θα πρέπει να μας αποπροσανατολίζει από τις αξίες και τις αρχές που έχουν αποτελέσει τον ακρογωνιαίο λίθο της κοινωνίας μας, έτσι όπως αυτές διασώθηκαν από τους υπερασπιστές του Μαραθώνα.

Στο πλαίσιο τούτο, η πρωτοβουλία των μελών του Διεθνούς Συνδέσμου «Μαραθώνας 2.500» είναι ιδιαίτερα αξιόπαινη και θα ήθελα να τα συγχαρώ γι' αυτήν. Η Διακήρυξη «Μαραθώνας 2.500» λειτουργεί όχι μόνο ως υπόμνηση ενός κορυφαίου ιστορικού γεγονότος αλλά και ως πρόσκληση προς όλους να συμμερισθούν και να προωθήσουν τις αξίες που αναδύονται από αυτό τόσο ως προς το άτομο όσο και ως προς ολόκληρη την κοινωνία.

Δημήτρης ΔΡΟΥΤΣΑΣ,
Υπουργός Εξωτερικών

ken to many important cities around the world which organize the Marathon Run, as a foremost symbol of human endurance and achievement.

The 2500th anniversary of the battle of Marathon comes at a very crucial point in time for Greece, but also for the whole world. The present economic crisis should not divert us from the values and principles that have been the cornerstones of our society as upheld by the defenders of Marathon.

In this respect, the initiative of the members of «Marathon 2500» International Association is a most commendable one and I wish to congratulate them on it. The «Marathon 2500 Declaration» serves not only as a reminder of a great event, but also as an invitation to all to share and perpetuate the values emerging from it both in relation to the individual as well as society as a whole.

Dimitris DROUTSAS,
Minister of Foreign Affairs

Χαιρετισμός

Greeting note

Ο συμβολισμός του ιστορικού γεγονότος της Μάχης του Μαραθώνα δεν έχει να κάνει μόνο με τη σημασία της μάχης και το θρίαμβο της νίκης. Έχει να κάνει με το αίτημα για διεκδίκηση της ιστορικότητας και της σημασίας της για το Μαραθώνα, για την Αθήνα, για την Ελλάδα, για την Ευρώπη. Γιατί η αποφυγή της λήθης είναι υποχρέωση όχι μόνο απέναντι στη σύγχρονη ιστορία του τόπου. Είναι δική μας υποχρέωση προς τα ιδανικά της ελευθερίας και της δημοκρατίας, για τα οποία κάποιοι έχουν πασχίσει προκειμένου να θεωρούνται σήμερα αυτονόητα αγαθά. Και ένας από τους τρόπους για να διατηρήσουμε την ιστορία που έγραψαν άλλοι και να ζωντανέψουμε την ιστορική συλλογική μνήμη είναι να διασώσουμε και να διαιωνίσουμε τις στιγμές ελευθερίας.

Οι σύγχρονοι ιστορικοί κάνουν λόγο για τη σημαντικότερη ίσως μάχη των αρχαίων χρόνων, επειδή άλλαξε στην κυριολεξία το ρου της ιστορίας. Αν, αντί των Αθηναίων, είχαν επικρατήσει οι Πέρσες, πιθανότατα δεν θα μιλούσαμε σήμερα για τον Χρυσό αιώνα και τα Κλασικά χρόνια, ενώ η πορεία της Ευρώπης θα είχε πιθανότατα διαφορετική τροπή. Η Μάχη του Μαραθώνα συμπυκνώνει την ιστορική παρακαταθήκη της Κλασικής εποχής. Πρόκειται για παρακαταθήκη η

The symbolic status of the historical battle of Marathon is not only related to the importance of the battle itself and the triumph of victory, but also to the pursuit for historicity and its importance for Marathon, Athens, Greece and Europe respectively. It is our re-

sponsibility to evade oblivion not only in observance of the history of our country but also the ideals of freedom and democracy which many struggled to obtain and which, today, we hold to be self-evident possessions. One of the ways for us to maintain the history that others have written alive and to revive collective historical memory is to retrieve and perpetuate those moments of freedom.

Contemporary historians refer to this as perhaps the most significant battle of ancient times as it practically changed the course of history itself. If, instead of the Athenians, the Persians had prevailed, then we would possibly not be talking about the golden century and classical times, while the course of Europe would probably have taken a completely different turn. The battle of Marathon is an amalgamation of the historical stockpile of the classical era. It is a stockpile that represents the very essence of freedom and democracy while including the deeper notion of the hellenic spirit, which

οποία αντιπροσωπεύει την ιδέα της ελευθερίας και της δημοκρατίας και περι-κλείει το βαθύτερο νόημα του ελληνικού πνεύματος, το οποίο πολιτεία και πολί-τες επικαλούνται συχνά αλλά ελάχιστα προασπίζουν στην πράξη. Ο Τύμβος του Μαραθώνα συνδέει στη συνείδηση ολό-κληρης της παγκόσμιας κοινότητας τα ιδανικά του χθες με το σήμερα, την κλη-ρονομιά που μας παραδόθηκε στη σύγ-χρονη κοινωνία.

Και στην επέτειο των 2.500 ετών από τη Μάχη του Μαραθώνα δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η εξασφάλιση της διαχρο-νικότητας της κοινής μας ιστορίας εξ-ασφαλίζει τη διαχρονικότητα της ίδιας της ύπαρξής μας.

Νικήτας ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ,
Δήμαρχος Αθηναίων

the state and its citizens often refer to while rarely defending it in practice. The tumulus at Marathon brings together the consciousness of the entire global com- munity, the ideals of yesterday and to- day, as well as the legacy which was han- ded over to today's world.

At this 2500 year anniversary from the battle of Marathon we should not forget to secure the diachronicity of our common history thus assuring the dia- chronicity of our own existence.

Nikitas KAKLAMANIS,
Mayor of Athens

Εισαγωγή

Introduction

Μαραθώνας, η μάχη για την ελευθερία και τη δημοκρατία, η νίκη που σφράγισε την ταυτότητά μας

Marathon, a battle fought for freedom and democracy, a victory which has marked our identity

Ο όρος «Μαραθώνας» ασφαλώς συνιστά μιαν έννοια με διεθνή και ευρεία αναφορά αλλά και παγκόσμια αποδοχή. Για εκατομμύρια οπαδούς του αθλήματος, για πολλούς ενεργούς αθλητές και ακόμα περισσότερους θαυμαστές ο Μαραθώνας εκφράζει το θρίαμβο της ανθρώπινης αντοχής και του έσχατου σωματικού επιτεύγματος. Προσωπικά, με έχουν ιδιαίτερα εντυπωσιάσει οι ηθικές αρχές των ενεργών Μαραθωνοδρόμων, όχι μόνον η ασκητικότητα τους, αλλά και η αφοσίωσή τους σε φιλανθρωπικούς σκοπούς. Συνεπώς το μήνυμά μας απευθύνεται με ιδιαίτερο σεβασμό και θαυμασμό προς τα μέλη της παγκόσμιας κοινότητας των Μαραθωνοδρόμων.

Πολλοί σχετίζουν το Μαραθώνιο με τον αγγελιαφόρο που στα τέλη του καλοκαιριού του 490 π.Χ. ανέλαβε να τρέξει στην αγορά των Αθηνών για να αναγγείλει τη νίκη των Αθηναίων φωνάζοντας «Νενικήκαμεν», προτού πεθάνει από ολοσχερή εξάντληση. Ίσως να παραμείνει για πάντα θέμα ακαδημαϊκών συζητήσεων το κατά πόσο αυτός ο πρώτος Μαραθώνιος αποτελεί ιστορική πραγματικότητα ή είναι ένας ποιητικός και

M
2500

Marathon” surely is a term which is internationally widely used and globally understood. For millions of adepts of the running movement, many active athletes and even more admirers, Marathon stands out as being a triumph of human endurance and ultimate physical achievement. For my part, I am particularly impressed by the ethical principles of active Marathon runners, not only of their asceticism, but also by their commitment to charitable causes. Our message therefore is one which we address with special respect and admiration to the members of the global Marathon running community.

Many will associate the Marathon run with the messenger sent in the late summer of the year 490 before our time to the Athenian agora to announce the Athenian victory purportedly exclaiming “Rejoice, rejoice, we have won!”, before he then passed away in total exhaustion: If this very first Marathon run is a historical reality or, in fact, a legend much later poetically and dramatically composed may forever remain the subject of academic debates.

δραματικός θρύλος που δημιουργήθηκε πολύ αργότερα.

Εντούτοις, μπορούμε να είμαστε βέβαιοι ότι το αθλητικό πνεύμα του αθηναϊκού πεζικού ήταν αποφασιστικός παράγοντας για τη νίκη. Κατ' αρχάς, η επέλαση των Αθηναίων από το άστυ προς τις ακτές του Μαραθώνα, δηλαδή σε απόσταση 42 χιλιομέτρων βόρεια από την πόλη, κατόπιν η έφοδος τους στις εισβάλλουσες δυνάμεις και τέλος η επιστροφή τους στην ακτή νότια της Αθήνας. Σημαντικό μέρος του περσικού στόλου είχε πλεύσει προς νότον κατά τη διάρκεια της μάχης, πολύ πιθανόν με σκοπό να ξεκινήσει αποκεί μια επίθεση του ιππικού εναντίον της πόλεως που είχε μείνει απροστάτευτη, καθώς ο στρατός είχε σπεύσει προς το Μαραθώνα:

«Οὔτοι μὲν δὴ περιέπλεον Σούνιον. Ἀθηναῖοι δὲ ὡς ποδῶν εἶχον τάχιστα ἐβοήθειον ἐς τὸ ἄστυ, καὶ ἔφθησάν τε ἀπικόμενοι πρὶν ἢ τοὺς βαρβάρους ἦκειν».
(Ηρόδοτος, *Ιστορίαι*, VI, 116)

Λιγότερο γνωστές στο ευρύ κοινό από τον θρυλικό Μαραθώνιο είναι οι ιστορικές προϋποθέσεις της σύρραξης, της μάχης και της μεγάλης της απήχησης στη μετέπειτα πορεία της ιστορίας, της ιστορίας της αρχαίας Ελλάδας αλλά και της Ευρώπης, προς όφελος της ελευθερίας και της δημοκρατίας σε όλον τον κόσμο. Η μάχη του Μαραθώνα, στο τέλος του καλοκαιριού του 490 π.Χ., πραγματοποιήθηκε για την υπεράσπιση του ελεύθερου ατόμου, του οποίου η αυτοδιάθεση είναι άρρηκτα δεμένη με την ανεξαρτησία της πολιτείας του, με δεδομένο ότι ο ελεύθερος πολίτης υπηρετεί την κοινότητα, σε καθεστώς ισοτιμίας και ισονομίας των πολιτών, συνδεδεμένος με τους ομοίους του σε πνεύμα κοινής υπευθυνότητας και αλληλεγγύης.

Χωρίς τη νίκη των Αθηναίων στο Μαραθώνα, πώς θα μπορούσαν υπό την περσική κυριαρχία να αναπτυχθούν ελεύθερα η πολιτική, η φιλοσοφία, η ιστοριογραφία, οι επιστήμες και οι τέχνες; Χωρίς αυτή τη νίκη, είναι δύσκολο να φανταστούμε το βίο και το έργο του Περικλή, του Αισχύλου, του Ευριπίδη, του Σο-

We can, however, be assured that the athleticism of the Athenian infantry was a decisive factor in their victory, first their run from the city out to the beaches of Marathon, 42 kilometres or 26 land miles to the North of the city, then their dashing assault on the invading forces, and finally their run back to the coast just south of Athens. An important contingent of the Persian fleet had sailed there during the fighting, most probably with the intention of launching from there a cavalry attack against the polis left defenceless when the army had rushed out to Marathon:

“While the Persians were sailing around Sunium, the Athenians raced back as quickly as possible to defend the city, which they managed to reach before the Persians got there.” (Herodotos, *Histories*, VI, 116)

What is less universally known than the legendary run is the historical background of the conflict, of the battle and of its great impact on the further course of history, the history of Ancient Greece, of Europe, for freedom and democracy in the world. The battle of Marathon was fought in the late summer of the year 490 B.C. to defend the free individual whose self-determination is inseparably linked to the independence of his state, the free individual committed to serve his community, equal in citizenship and before the law, united to his peers in the spirit of common responsibility and solidarity.

How should, without the Athenian victory at Marathon, the politics, philosophy, historiography, the sciences and the arts have freely developed under Persian supremacy? Without this victory it is difficult to imagine the lives and works of Pericles, Aeschylus, Euripides, Sophocles, Socrates, Platon, Aristoteles. Where would early and fragile Christianity have grown roots if not in the fertile soil of Greece which, through the classical experience, had matured to embrace the gospel?

Without Marathon we would not be who we are.

φοκλή, του Σωκράτη, του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη. Πού αλλού θα είχαν αναπτυχθεί οι ρίζες της πρώιμης και εύθραυστης Χριστιανοσύνης, εάν όχι στο εύφορο έδαφος της Ελλάδας, που με τις κλασικές βάσεις της είχε ωριμάσει, ώστε να υποδεχθεί το *Ευαγγέλιο*;

Χωρίς το Μαραθώνα, δεν θα ήμασταν αυτοί που είμαστε.

Η Μάχη του Μαραθώνα σηματοδοτεί την αρχή της Ιστορίας. Δηλαδή η ανθρωπότητα δεν είχε προηγουμένως Ιστορία; Ασφαλώς είχε ένα μακροβιότατο παρελθόν. Όμως το παρελθόν δεν συνιστά ακόμη Ιστορία. Η Ιστορία δεν είναι απλώς μια συγκεκριμένη σειρά καταγεγραμμένων γεγονότων, αλλά το εγχείρημα να αναλυθούν και να εξηγηθούν τα αίτια που προξένησαν τα γεγονότα αυτά, ένα εγχείρημα που ανέλαβε πρώτη φορά ο Ηρόδοτος από την Αλικαρνασσό. Συγκεκριμένα, επιδόθηκε σε ενδελεχή έρευνα των συμβάντων των Περσικών Πολέμων, των οποίων η μάχη του Μαραθώνα ήταν η πρώτη κορύφωση. Θέλοντας να μεταδώσει στους απογόνους τις γνώσεις για τις ηρωικές πράξεις όχι μόνον των Ελλήνων αλλά και όλων των λαών που ενεπλάκησαν σε αυτή τη μεγάλη σύγκρουση των πολιτισμών, απεκάλεσε με σεμνότητα τη μελέτη του «Ιστορία», ως αποτέλεσμα των ερευνών του και εν τέλει της *δικής του Ιστορίας*.

Ο Ηρόδοτος παραμένει υποδειγματικός για την ισορροπημένη ερμηνεία των κινήτρων της ανθρώπινης συμπεριφοράς. Οι ιστορίες του μας θυμίζουν με γλαφυρό αλλά επώδυνο τρόπο ότι, όσο κατανοητές και αν είναι οι αιτίες των συγκρούσεων και για τις δύο πλευρές, όσο δικαιολογημένα και ευγενή κι αν φαίνονται τα κίνητρά τους, εντούτοις οδηγούν σε καταστροφικούς πολέμους. Το κενό της επικοινωνίας και της αλληλοκατανόησης των πραγματικών συμφερόντων καθώς και η περιστασιακή ισχύς αποτελούν έως σήμερα τα αίτια πολέμων και στρατιωτικών καταστροφών.

Η επέτειος για τα 2.500 χρόνια από τη Μάχη του Μαραθώνα είναι η παλαιότερη επέτειος του κόσμου. Από όσα γνωρίζω,

The battle of Marathon marks the beginning of history. How is that? Did humankind not have a history before Marathon? Well, it undoubtedly had a very long past. But a past is not yet a history. History as being not only a precise written account of events but also as an effort to analyse and explain the underlying reasons only began with Herodotos of Halicarnassus. He was prompted into launching himself into years of acrimonious research by the events of the Persian Wars, of which Marathon was a first climax. Wishing to bring to the knowledge of posterity the heroic deeds not only of the Greeks but of all peoples involved in the great clash of cultures, he quite modestly called his study “*historie*”, the result of his inquiries, *his* story indeed.

Herodotos remains exemplary in his balanced attitude in explaining the motifs of human behaviour. His histories poignantly and painfully remind us that, as understandable the causes on both sides of a conflict may be, as plausible and noble as they appear us, they still lead into disastrous wars. A lack of communication and of understanding. One’s own true interest as well as actual power to this very day rank high among the causes of war and of military disaster.

The 2500th anniversary of the battle of Marathon is the oldest anniversary of the world. We have, to my best knowledge, no means of pinpointing any prior event in the past of humankind to a specific date. Herodotos, however, gives us sufficient clues to extrapolate from his accounts that the battle was fought on the second full moon of the summer 490 BC. According to astronomers the second moon rise fell on the day which, remarkably, would now be called the 11th September.

A number of celebrations will surely be organised later this year to mark the anniversary. A Golden Jubilee run will be held on October 31st taking athletes from the town of Marathon to the Old Olympic stadium in the heart of Athens. A series of seminars will seek to highlight

δεν είμαστε σε θέση να χρονολογήσουμε με ακρίβεια οποιοδήποτε άλλο προηγούμενο γεγονός στο παρελθόν της ανθρωπότητας. Εντούτοις, ο Ηρόδοτος μας παρέχει επαρκείς ενδείξεις ώστε να συμπεράνουμε από τις καταγραφές του ότι η μάχη έλαβε χώρα τη δεύτερη πανσέληνο του θέρους του έτους 490 π.Χ. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς των αστρονόμων, κατά αξιοπερίεργο τρόπο, η δεύτερη πανσέληνος συνέπεσε με την ημέρα που σήμερα χρονολογείται ως η 11η Σεπτεμβρίου.

Ασφαλώς, θα διοργανωθεί μεγάλος αριθμός εκδηλώσεων στο τέλος του τρέχοντος έτους για τον εορτασμό αυτής της επετείου. Θα πραγματοποιηθεί την 31η Οκτωβρίου Μαραθώνιος χρυσής επετείου αθλητών, οι οποίοι θα διανύσουν τη διαδρομή από την πόλη του Μαραθώνα έως το Καλλιμάρμαρο Παναθηναϊκό Στάδιο, στο κέντρο της Αθήνας. Σειρά σεμιναρίων θα μας διαφωτίσουν σχετικά με την ιστοριογραφία της μάχης, ενώ άλλες εκδηλώσεις θα εστιάσουν στα αρχαιολογικά ευρήματα.

Όλοι περιμένουμε με ανυπομονησία τις πανηγυρικές αυτές εκδηλώσεις και τις χαιρετίζουμε. Ωστόσο, ο δικός μας ιδιαίτερος στόχος είναι να προσελκύσουμε το ενδιαφέρον ενός ευρύτερου διεθνούς κοινού στην ιστορική, φιλοσοφική και πολιτική σπουδαιότητα της αθηναϊκής νίκης πριν από 2.500 χρόνια, να στρέψουμε την προσοχή στη δημοκρατία και τον πολιτισμό της κλασικής Αθήνας, στα στοιχεία που έδωσαν στην πόλη τη δυνατότητα να αναπτυχθεί και να ανθήσει τον 5ο αιώνα π.Χ. Προκειμένου να τροφοδοτήσουμε τη διεθνή συζήτηση σχετικά με τη μάχη του Μαραθώνα και τη σημασία της για την ελευθερία και τη δημοκρατία στην εποχή μας, σχεδιάσαμε, συζητήσαμε διεξοδικά και συμφωνήσαμε στη σύνταξη του κειμένου: Διακήρυξη «Μαραθώνας 2.500 – Με στόχο την ανανέωση της δημοκρατίας: Μαθήματα από την αθηναϊκή εμπειρία των Κλασικών χρόνων».

Σε αυτή τη διακήρυξη επιδιώκουμε να συλλέξουμε από την εμπειρία της Μάχης του Μαραθώνα και της δημοκρατίας της αρχαίας Αθήνας μια σειρά προτάσεων

the state of historiography concerning the battle, others will focus on the archaeological finds.

We are looking forward to all these festivities and welcome them. Our own and specific objective is, however, to draw the attention of a wider international public to the historical, philosophical and political importance of the Athenian victory 2500 years ago, and to the Classical Athenian democracy and culture which it rendered possible to grow and flourish in the 5th century B.C. Wishing to stimulate an international debate on the Battle of Marathon and its meaning for freedom and democracy in our times, we have drafted, extensively discussed and agreed on a “Marathon 2500 declaration – for a renewal of democracy, lessons from the Classical Greek experience”.

In this declaration we seek to extrapolate, from the experience of the Marathon Battle and the Classical Athenian democracy, a number of suggestions and guide-lines which might be helpful in rethinking and reforming our democracies, not least in the light of certain fallacies of our political systems and of the challenges which democracy faces in the 21st century.

Our debate and the resulting text have led us to conclude that the inspiration of the Classical experience has by no means been exhausted, but that it can still be a vital and powerful source, helping to define and determine the norms, the objectives and the rules governing our democratic societies.

In the four symposia which we held to discuss the text we were altogether 50 citizens, Greek and Non-Greek friends from different walks of life, some eminent historians and economists, philologists, successful business people, writers and artists, judges and lawyers, university students and post-graduate young academics. And even a few diplomats.

Unsurprisingly the interpretation of the Classical Athenian democracy and the conclusion each one of us drew from

και κατευθυντηρίων αρχών, που συμβάλλουν στον αναστοχασμό και στην αναμόρφωση των δημοκρατιών μας, λαμβάνοντας υπόψη τα σφάλματα των πολιτικών μας συστημάτων καθώς και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η δημοκρατία τον 21ο αιώνα.

Η συζήτησή μας και το αντίστοιχο κείμενο μας οδήγησαν στο συμπέρασμα ότι η έμπνευση της αρχαίας εμπειρίας με κανέναν τρόπο δεν εξαντλήθηκε, αλλά μπορεί να παραμείνει ζωντανή και ζειδωρος πηγή, μπορεί να συνεισφέρει στον προσδιορισμό και των κανόνων και των στόχων που διέπουν τις δημοκρατικές μας κοινωνίες.

Κατά τη διάρκεια των τεσσάρων συμποσίων που διοργανώσαμε για να συζητήσουμε το κείμενο, αριθμούσαμε συνολικά 50 πολίτες, φίλους Έλληνες και μη, από διάφορους χώρους, ανάμεσα στους οποίους συγκαταλέγονται επιφανείς ιστορικοί και οικονομολόγοι, φιλόλογοι, επιτυχημένοι επιχειρηματίες, συγγραφείς και καλλιτέχνες, δικαστές και δικηγόροι, φοιτητές και μεταπτυχιακοί νεαροί επιστήμονες αλλά και διπλωμάτες.

Φυσικά, η ερμηνεία της αρχαίας αθηναϊκής δημοκρατίας και τα συμπεράσματα που ο καθένας μας συνήγαγε από αυτήν ήταν επηρεασμένα από την προσωπική αντιμετώπιση και τις διαφορετικές πολιτικές και οικονομικές πεποιθήσεις του καθενός μας. Ωστόσο, μέσα στο πλαίσιο που είχαν οριοθετήσει κυρίως οι ακρογωνιαίοι λίθοι της ελευθερίας, της συναδελφικότητας και της ισότητας κατορθώσαμε να συμφωνήσουμε σε μια σειρά διαπιστώσεων σχετικά με τις αξιώσεις μιας δημοκρατίας στην εποχή μας αλλά και ως προς τις κατευθυντήριες αρχές για την αναμόρφωσή της.

Συγκεντρωθήκαμε ως προσωπικοί φίλοι και ως φίλοι του πνεύματος του Μαραθώνα. Δεν εκλεγίκαμε και δεν εκπροσωπούμε παρά μόνο τον εαυτό μας. Συνεπώς, η διακήρυξή μας προφανώς δεν έχει δεσμευτικό χαρακτήρα. Στόχος μας είναι να παρουσιάσουμε αυτό το κείμενο ως πρόταση για μια ευρύτερη και –ελπίζουμε– διεθνή συζήτηση με θέμα την

it was influenced by personal attitudes and diverse political and economic convictions. And yet, in a field marked especially by the cornerstones of freedom, fraternity and equality, we succeeded in agreeing on a number of statements on the requirements of democracy in our times and on guide-lines for reforming it.

We came together as personal friends and friends of the spirit of Marathon. We were not elected and represent no one but ourselves. Therefore, obviously, our declaration cannot be of any binding force. Rather we wish this text to become a platform for a wider and hopefully international debate on the Classical democracy and its normative inspiration.

In fact, we may wish to reconsider our draft in the light of commentaries and suggestions which may reach us in the times to come. Looking forward to the distinguished readers' comments and further democratic debate, I wish to sincerely thank my colleagues in the Marathon 2500 International Association for their democratic spirit, their tenacity and their loyalty in advancing our cause through a process which was not always an easy one.

Other active supporters of our cause will kindly not hold it against me if I express my special gratitude to Nicos Papadopoulos, the great journalist and publisher, Nicos Kyriazis, eminent economist, entrepreneur and writer of novels, and to Nicos Vernicos, President of the International Chamber of Commerce and Industry of Greece, who all supported and encouraged me in this endeavour when I indeed needed them.

We are much obliged to the President of the Hellenic Parliament, Mr Filippos Petsalnikos, not only for taking a keen interest in our endeavour, but also for providing a translation of the original English text into the Greek language.

When we were finally ready to set our declaration in print, Thanos Psychogios and his team at Psychogios publications

κλασική δημοκρατία και το κανονιστικό πρότυπο που μπορεί να μας εμπνεύσει.

Πράγματι, ίσως αναθεωρήσουμε το σχέδιό μας υπό το πρίσμα σχολίων και προτάσεων που θα μας υποβληθούν μελλοντικά. Προσδοκώντας τα σχόλια του εκλεκτού αναγνώστη για την περαιτέρω δημοκρατική συζήτηση, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους συναδέλφους μου της Διεθνούς Ένωσης Μαραθώνα 2.500 για το δημοκρατικό πνεύμα, την επιμονή και την αφοσίωσή τους στην επίτευξη του στόχου μας μέσα από μια διαδικασία που δεν ήταν πάντοτε εύκολη.

Οι υπόλοιποι ενεργοί υποστηρικτές του στόχου μας ελπίζω ότι δεν θα έχουν αντίρρηση να εκφράσω τις ιδιαίτερες ευχαριστίες μου προς τον Νίκο Παπαδόπουλο, δημοσιογράφο και εκδότη, προς τον Νίκο Κυριαζή, διακεκριμένο οικονομολόγο, επιχειρηματία και συγγραφέα μυθιστορημάτων, και προς τον Νίκο Βερνίκο, Πρόεδρο του Διεθνούς Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, για την έμπρακτη υποστήριξη και ενθάρρυνσή τους σε αυτό το εγχείρημα.

Είμαστε ιδιαίτερα ευγνώμονες προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων κύριο Φίλιππο Πετσάλνικο όχι μόνον για το ζωνρό ενδιαφέρον που επέδειξε για το εγχείρημά μας αλλά και για τη μετάφραση του πρωτότυπου αγγλικού κειμένου στα ελληνικά.

Τέλος, ο Θάνος Ψυχογιός και οι συνεργάτες του από τις Εκδόσεις Ψυχογιός μας παρείχαν εξειδικευμένη και γενναιόδωρη υποστήριξη προκειμένου να δημοσιεύσουμε την παρούσα πολυτελή έκδοση του κειμένου μας, την οποία τώρα εναποθέτουμε στα χέρια και στη σκέψη των αναγνωστών μας.

Όλα αυτά επιτεύχθηκαν με βάση το πνεύμα του Μαραθώνα και ακριβώς επειδή χωρίς αυτή τη μάχη δεν θα ήμαστε αυτοί που είμαστε.

Αθήνα, 11 Σεπτεμβρίου 2010

Guy Féaux de la Croix,
*Επιτετραμμένος της Γερμανικής
Πρεσβείας στην Αθήνα*

supported us most expertly and generously to edit the present glamorous edition of our text which we now entrust to the attention and reflection of the reader.

All this was done in a truly Marathonian spirit and because, without this battle we would surely not be who we are.

Athens, September 11, 2010

Guy Féaux de la Croix,
Minister, German Embassy in Athens

Διακήρυξη «Μαραθώνας 2.500»

Marathon 2500 Declaration

A. Προάσπιση της δημοκρατίας

- I. Εις ανάμνηση του Μαραθώνα
- II. Η αδελφότητα των ελεύθερων πολιτών
- III. Η σοφία που απαιτεί η διεξαγωγή του πολέμου

A. Defending democracy

- I. In memory of Marathon
- II. The fraternity of free citizens
- III. The wisdom of warfare

B. Το άτομο στη δημοκρατία

- IV. Η ανεξαρτησία του ατόμου και η προσφορά του ίδιου στην κοινωνία
- V. Η ηθική της ισότητας
- VI. Οι καρποί της ελευθερίας
- VII. Η ιδιότητα του πολίτη στη δημοκρατία
- VIII. Τα καθήκοντα της δημοκρατίας

B. The human individual in democracy

- IV. The individual's independence and self-investment in society
- V. The ethics of equality
- VI. The fruits of freedom
- VII. Citizenship in democracy
- VIII. The duties of democracy

Γ. Πολιτική και δημοκρατική ηγεσία

- IX. Το εγκώμιο της πολιτικής
- X. Το προηγούμενο της πολιτικής δημοκρατίας
- XI. Η συμμετοχή του λαού
- XII. Υπεύθυνη ηγεσία

C. Politics and democratic leadership

- IX. The praise of politics
- X. The precedent of political democracy
- XI. The participation of the people
- XII. Responsible leadership

Δ. Οικονομική δημοκρατία

- XIII. Ελευθερία και συναγωνισμός
- XIV. Κράτος κοινωνικής ευημερίας και δημόσιου πολιτισμού
- XV. Η χρηματοδότηση του αθηναϊκού κράτους

D. Economic Democracy

- XIII. Freedom and competition
- XIV. A state of social welfare and public culture
- XV. Financing the Athenian state

Ε. Πολιτισμός και εκπαίδευση στη δημοκρατία

- XVI. Η ανάπτυξη του πολιτισμού

E. Culture and education in democracy

- XVI. The growth of culture

XVII. Η εκπαίδευση και ο πολιτισμός
των δημοκρατικών ανθρώπων

XVII. The education and culture
of democrats

ΣΤ. Ο πολίτης και το περιβάλλον

F. The citizen and the environment

XVIII. Περιβαλλοντική υπευθυνότητα

XVIII. Environmental responsibility

**Ζ. Ευρωπαϊκή δημοκρατία
και πανανθρώπινες αξίες**

**G. European democracy and universal
values**

XIX. Το δημοκρατικό έλλειμμα
στην Ευρωπαϊκή Ένωση

XIX. The democratic deficit of the
European Union

XX. Πανανθρώπινες αξίες και
η παράδοση του Μαραθώνα

XX. Universal values and the
Marathon tradition

XXI. Η ιστορία και η διεθνής
αντίληψη

XXI. History and international
understanding

Διακήρυξη «Μαραθώνας 2.500»

Marathon 2500 Declaration

A. Προάσπιση της δημοκρατίας

A. Defending democracy

I. Εις ανάμνηση του Μαραθώνα

I. In memory of Marathon

(1) Τον Σεπτέμβριο του 2010 οι φίλοι της ελευθερίας και της δημοκρατίας θα γιορτάσουν την επέτειο των 2.500 χρόνων από τη Μάχη του Μαραθώνα. Στη μάχη αυτή οι Αθηναίοι υπερασπίστηκαν την ελευθερία τους και τη νέα και εύθραυστη δημοκρατία τους ενάντια σε ένα στρατό ξένων εισβολέων.

(1) In September 2010 the friends of freedom and democracy will celebrate the 2500th anniversary of the battle of Marathon. In this battle, the Athenians defended their freedom and their still young and fragile democracy against an army of foreign invaders.

(2) Χωρίς αυτή τη νίκη των Αθηναίων και χωρίς τη νίκη στη Σαλαμίνα και στις Πλαταιές, που πραγματοποιήθηκαν δέκα χρόνια μετά, είναι δύσκολο να αντιληφθεί κανείς πώς θα μπορούσε να έχει ανθήσει η αθηναϊκή δημοκρατία της κλασικής αρχαιότητας και ο πολιτισμός των ελεύθερων επιστημών και τεχνών.

(2) Without this victory and without the victories at Salamis and Plataia which followed ten years later, it is difficult to conceive how Classical Athenian democracy and its culture of the freedom of sciences and arts could have flourished.

(3) Ο Μαραθώνας αποτελεί μέχρι σήμερα τον ακρογωνιαίο λίθο της ταυτότητάς μας ως ελεύθερων πολιτών, Ευρωπαίων και δημοκρατικών ανθρώπων. Δεν θα ήμασταν αυτοί που είμαστε, χωρίς τη νίκη των Αθηναίων το 490 π.Χ.

(3) Marathon remains to this day a cornerstone of our own identity as free citizens, Europeans and democrats. We would not be who we are without the victory of the Athenians in 490 B.C.

(4) Ως εκ τούτου, αισθανόμαστε υποχρεοί στο πνεύμα του Μαραθώνα και στην κληρονομιά της πρώτης δημοκρατίας.

(4) We thus feel obliged to the spirit of Marathon and to the heritage of the first democracy.

(5) Ο Μαραθώνας και η αθηναϊκή δημοκρατία έχουν καθιερώσει πρότυπα σύμφωνα με τα οποία θα πρέπει να αναθεωρήσουμε και, όπου κρίνεται απαραίτητο, να αναμορφώσουμε τις πρακτικές που εφαρμόζουμε στις δικές μας δημοκρατίες. Θα πρέπει, ωστόσο, να το πράξουμε υπό το πρίσμα των σφαλμάτων και των αδύνατων σημείων του αθηναϊκού συντάγματος, τα οποία έκτοτε αναγνωρίζουμε.

II. Η αδελφότητα των ελεύθερων πολιτών

(1) Όταν οι Πέρσες έφτασαν στις ακτές του Μαραθώνα και απείλησαν να υποδουλώσουν τους Αθηναίους κάτω από ξένη εξουσία και κυριαρχία, οι Αθηναίοι παραμέρισαν τις εσωτερικές τους διαμάχες. Οι οπαδοί της ολιγαρχίας τάχθηκαν στο πλευρό των δημοκρατών.

(2) Όταν διεξήχθη η ψηφοφορία στο πολεμικό συμβούλιο και η πλειοψηφία υποστήριξε την άποψη ενός στρατηγού, ο οποίος τάχθηκε υπέρ της επίθεσης κατά των εισβολέων, εκείνοι οι οποίοι ανήκαν στη μειοψηφία αποδέχθηκαν την απόφαση σύμφωνα με τους δημοκρατικούς κανόνες και νόμους. Έκαστος έλαβε τη θέση του στη φάλαγγα ενάντια στον εχθρό, ο φτωχός δίπλα στον πλούσιο. Ο ένας προστάτευε τον άλλο με δόρυ και ασπίδα.

(3) Το θεμέλιο αυτής της ενότητας είναι η αναγνώριση του ενός Αθηναίου από τον άλλο ως συμπολίτη, ανεξάρτητα από τις διαφορές που είχαν ως προς την καταγωγή, την τάξη, την οικονομική κατάσταση και τις πολιτικές πεποιθήσεις τους.

(4) Πολλώ μάλλον στην εποχή μας η δημοκρατία και η προάσπιση αυτής εξαρτώνται από τη βούληση έκαστου πολίτη να αναγνωρίσει ως πολίτες όλους όσοι ζουν στην κοινότητα και να σταθεί στο πλευρό τους στους δύσκολους καιρούς.

(5) Marathon and the Athenian democracy have established standards by which we shall have to review and, where necessary, reform the practices of our own democracies, in the light of the fallacies and weaknesses of the Athenian constitution which we have since come to recognize.

II. The fraternity of free citizens

(1) When the Persian landing on the coast of Marathon threatened the Athenians with subjugation under foreign rule and supremacy, the Athenians put aside their internal struggles and the partisans of oligarchic rule joined ranks with the democrats.

(2) When the votes were cast in the war council, and the majority supported one general's proposal to attack the invaders, those in the minority accepted the decision as their democratic rules demanded of them. Each took his place in the phalanx facing the enemy, the rich next to the poor, one protecting the other with spear and shield.

(3) The foundation of this unity is that each Athenian recognized the other to be his fellow citizen, regardless of all differences by birth, class, wealth or political conviction.

(4) No less in our times do democracy and its defense depend on the will of each citizen to acknowledge all who live in the community as citizens and to stand by each other in times of need.

III. Η σοφία που απαιτεί η διεξαγωγή του πολέμου

(1) Με την άφιξη του περσικού στρατού στο τέλος του θέρους του 490 π.Χ. είχε έρθει η στιγμή για τους Αθηναίους να εκστρατεύσουν και να ριχτούν στη Μάχη του Μαραθώνα, κάτι το οποίο επανέλαβαν δέκα χρόνια αργότερα στη Σαλαμίνα και στις Πλαταιές.

(2) Ωστόσο, η αθηναϊκή ιστορία καταδεικνύει, επίσης, πως η ελευθερία και η δημοκρατία μπορούν να τεθούν σε κίνδυνο με επιπόλαιες εκστρατείες σε μακρινές ξένες ακτές. Ασκώντας την ηγεμονία τους επί άλλων Ελλήνων, οι Αθηναίοι έδρεψαν τους καρπούς του πολέμου και της εξουσίας. Η επιτυχία της δημοκρατίας τους οφείλεται επίσης στην επιτυχία των στρατιωτικών τους εκστρατειών και στην κυριαρχία τους επί άλλων λαών μέχρις ότου η υπερβολική επέκταση της ηγεμονίας τους στράφηκε εναντίον τους.

(3) Το δέλεαρ του πολέμου και της νίκης από τη μια πλευρά και η πικρία της ήττας από την άλλη αναγκάζουν τους δημοκρατικούς ηγέτες να αποφασίσουν να προβούν σε πόλεμο με ιδιαίτερη προσοχή και σύνεση, σύνεση η οποία εδράζεται στην αλήθεια και την ειλικρίνεια, στη γνώση και σε μια λογική συζήτηση επί των λόγων που ωθούν σε πόλεμο καθώς και επί των συνεπειών και των πιθανοτήτων νίκης.

(4) Η αθηναϊκή ιστορία, σε όλο της το μεγαλείο και την τραγωδία, διδάσκει τη μετριοπάθεια και τη σύνεση, εφόσον κρίνουμε κατά πόσο μια επίθεση απειλεί σοβαρά τα θεμέλια της δημοκρατικής μας τάξης. Διδάσκει, επίσης, την αποφυγή του πολέμου, όταν αυτός απειλεί να προκαλέσει τα δεινά που προσπαθεί να καταπολεμήσει.

(5) Η ηγεσία σε μια συμμαχία θα πρέπει έλλογα να πείσει τους συμμάχους επί της κοινής στρατηγικής με ειλικρίνεια και ευθύτητα και με λογική εκτίμηση ως

III. The wisdom of warfare

(1) With the landing of the Persian army in the late summer of the year 490 B.C. the time had come for the Athenians to march out to Marathon and fight – something they repeated ten years later in Salamis and Plataia.

(2) Athenian history has, however, also proven how freedom and democracy can be jeopardized by foolish expeditions to distant foreign coasts. In exercising their own hegemony over other Greeks the Athenians raked in the economic fruits of war and power. The success of their democracy was also due to the success of their military campaigns and their supremacy over other peoples, until the overexpansion of their rule turned against them.

(3) By learning from the temptations of war and victory on the one hand and the bitterness of defeat on the other, democratic leaders are forced to decide whether to go to war with utmost care and wisdom. This wisdom must be based on truth and honesty, on knowledge and a rational discussion on the reasons for going to war as well as its consequences and the chances of winning.

(4) Athenian history, in all its glory and tragedy, teaches moderation and intelligence when we must come to judge if in fact an attack seriously and existentially, threatens the foundations of our democratic order. It also teaches not to engage in warfare when this may threaten to provoke the same evils it seems to eliminate.

(5) Leadership in an alliance must rationally convince allies of a common strategy through honesty, truthfulness and a rational assessment if a war to be waged in

προς τη δυνατότητα επιτυχούς έκβασης ενός πολέμου που κηρύσσεται για να προασπίσει τη δημοκρατία.

B. Το άτομο στη δημοκρατία

IV. Η ανεξαρτησία του ατόμου και η προσφορά του ιδίου στην κοινωνία

(1) Στην αρχή της δημοκρατίας, το άτομο βρισκόταν ελεύθερο και αυτο-προσδιοριζόμενο. Από τη στιγμή όμως που το άτομο έγινε πολίτης, επένδυσε την ελευθερία του σε μια συμμαχία πολιτών, υπό τον όρο όμως πως θα λάβει ως αντάλλαγμα ίσο μερίδιο συμμετοχής στη διακυβέρνηση της κοινωνίας.

(2) Αναγνωρίζουμε πως το άτομο είναι η υπέρτατη πηγή πάσης κρατικής εξουσίας και πολιτικής νομιμότητας. Η κυριαρχία ενός λαού έχει την απαρχή της στην κυριαρχία του ατόμου.

(3) Το άτομο έχει δικαίωμα στην ελευθερία και στη μη περιστολή της ελευθερίας του, εξαιρουμένης της περίπτωσης κατά την οποία αυτό επιτάσσει η ευημερία των συμπολιτών του και το κοινό καλό και υπό τον όρο πως προβλέπεται από τους νόμους της κοινωνίας.

(4) Το άτομο έχει το δικαίωμα να είναι πολίτης της κοινωνίας και να συμμετέχει στη διακυβέρνηση αυτής είτε σε εθνικό επίπεδο είτε στην Ευρωπαϊκή Ένωση είτε στη διεθνή κοινότητα.

V. Η ηθική της ισότητας

(1) Τόσο στη φάλαγγα όσο και στη συνέλευση του λαού πολίτες με πολύ διαφορετική περιουσία και πολιτική επιρροή βρίσκονταν ο ένας πλάι στον άλλο. Ωστόσο, δεν πρέπει να παραβλεφθεί το γεγονός ότι οι γυναίκες, οι ξένοι και οι σκλάβοι δεν είχαν την ιδιότητα του πολίτη.

(2) Στην αθηναϊκή δημοκρατία υπήρχαν μεγάλες διαφορές ως προς την εξου-

the defence of democracy can be brought to a successful conclusion.

B. The human individual in democracy

IV. The individual's independence and self-investment in society

(1) At the beginning of democracy the human individual stood free and self-determined. From the moment he became a citizen, however, he invested his freedom in an alliance of citizens on the condition that, in return, he would have an equal share of participation in the government of that community.

(2) We acknowledge the human individual as being the ultimate source of all state authority and political legitimacy. The sovereignty of the people finds its roots in the sovereignty of the individual.

(3) The human individual has a right to his freedom and a right to insist that his freedom is only infringed upon when it is deemed necessary for the well-being of his fellow citizens and the common good, under the condition that is provided for by the laws of the community.

(4) The human individual has a right to be a citizen of his community, to participate in its government, be it on a national level, or within the European Union or the global community.

V. The ethics of equality

(1) In the phalanx at Marathon, as well as in the people's assembly, citizens of very unequal wealth and political influence stood side by side. Women, foreigners and slaves, however, were excluded from citizenry.

(2) In Athenian democracy there were great differences in power and influence

σία και την επιρροή ανάλογα με την καταγωγή, τον πλούτο και το φύλο κάποιου. Οι πολίτες, ωστόσο, ήταν ίσοι απέναντι στο νόμο. Ξανά και ξανά ψηφίζονταν νόμοι, που περιόριζαν τον υπερβολικό και προκλητικό τρόπο ζωής, ο οποίος κοινωνικά δεν ήταν αποδεκτός, διότι προσέβαλλε το σύνολο των πολιτών.

(3) Η αθηναϊκή δημοκρατία περιορίζε την εξουσία των πλουσίων και ισχυρών· για παράδειγμα, οι υποψηφιότητες για τα δημόσια αξιώματα αποφασίζονταν με κλήρο, ο χρόνος μιας θητείας ήταν περιορισμένος και όποιος αποτελούσε εν δυνάμει απειλή για την κοινωνία των ίσων καταδικαζόταν σε εξορία.

(4) Η δημοκρατία σήμερα καλείται να περιορίσει την οικονομική επιρροή επί των πολιτικών αποφάσεων προκειμένου να μην υπονομευθεί η ισότητα των πολιτών ως θεμέλιο της δημοκρατίας.

(5) Οι δημοκρατίες καλούνται να διασφαλίσουν την πολιτική ισότητα όλων των πολιτών.

VI. Οι καρποί της ελευθερίας

(1) Κάθε άνθρωπος είναι μοναδικός. Η μοναδικότητα αυτή έχει τις ρίζες της στην ελευθερία του ατόμου και στην ποικιλία ταλέντων, ενασχολήσεων και ευκαιριών. Τα ελεύθερα άτομα έχουν το δικαίωμα να διαθέτουν ποικιλία στην προσωπική τους ζωή, έχουν το δικαίωμα να απολαμβάνουν τους καρπούς της ελευθερίας τους, των ιδιαίτερών τους ταλέντων και των προσωπικών ενασχολήσεων και το δικαίωμα να μεταβιβάσουν στα παιδιά τους τον πλούτο τον οποίο έχουν αποκτήσει.

(2) Εντούτοις, κάθε κέρδος σε ελευθερία για μερικούς δύναται να θέσει σε κίνδυνο την ελευθερία των υπολοίπων, το δικαίωμά τους να ζουν τη ζωή τους ελεύθεροι σε προσωπικό επίπεδο, απαλλαγμένοι από την πείνα και την ένδεια, ελεύθεροι από την καταστροφή ή την υποβάθμιση

depending on a person's birth, wealth and gender. Citizens were, however, equals before the law. Again and again legislation was passed to limit an excessive and ostentatious lifestyle which was socially disapproved of and considered an offence against the citizenry.

(3) Athenian democracy limited the power of the rich and the powerful, for example in, by maintaining nominations to state offices by lot, by limiting the time an office could be held, and by banning into exile those who could potentially threaten the community of equals.

(4) Today democracy faces the challenge to limit the economic and financial influences brought to bear on political decisions so that the equality of the citizens as the foundation of democracy is not undermined.

(5) Democracies are called upon to secure the political equality of all citizens.

VI. The fruits of freedom

(1) Human beings are unique. This inequality finds its roots in the freedom of the individual, in diverse talents, industry and opportunities. Free persons have a right to be diverse in their personal lives, a right to enjoy the fruits of freedom, of their special talents and personal industry, and a right to pass on to their children the wealth which he or she has created.

(2) And yet, each gain in the freedom of a few may jeopardize the freedom of the many, their right to live their own lives in personal independence, free of poverty and starvation, free of the destruction or degradation of their habitat, free to develop their own talents, and to

του περιβάλλοντός τους, ελεύθεροι να αναπτύσσουν τα ταλέντα τους και να συμμετέχουν πλήρως στη δημοκρατική διαδικασία λήψης αποφάσεων.

(3) Η απεριόριστη οικονομική ελευθερία οδηγεί στον πλουτισμό μερικών πέραν του φυσιολογικού στο πλαίσιο της ίσης αμοιβής ή του αναγκαίου κινήτρου. Οι δημοκρατίες έχουν το δικαίωμα και την υποχρέωση να διαχωρίζουν τους δικαιωματικά αποκτηθέντες καρπούς της ελευθερίας, τη δικαιολογημένη αμοιβή για ειδικά ταλέντα και τις προσπάθειες από τα κέρδη τα οποία προέρχονται από την εκμετάλλευση ευκαιριών και από την άνηση επιρροή επί της πολιτικής εξουσίας.

(4) Στην Αθήνα οι εύποροι είχαν την υποχρέωση να προσφέρουν στην κοινωνία ειδικές και γενναιόδωρες συνεισφορές είτε για την υπεράσπιση της πόλης είτε για την υποστήριξη των αδυνάτων είτε για τη χρηματοδότηση της δημόσιας πολιτιστικής ζωής. Η φορολόγηση των ανθρώπων ανάλογα με τους πόρους τους αντικατοπτρίζει το γεγονός ότι οι πολίτες οφείλουν να συνεισφέρουν αναλογικά στο κοινό καλό.

(5) Στην αθηναϊκή δημοκρατία της κλασικής αρχαιότητας, η αποφυγή αυτής της υποχρέωσης από τους πολίτες αποτελούσε κοινωνικό όνειδος στο όριο της εγκληματικής πράξης. Η πληρωμή στην κοινωνία όσων νόμιμα οφείλονται είναι το ελάχιστο που έχει χρέος να κάνει ο πολίτης προς την κοινωνία. Θα έπρεπε, ωστόσο, να αποτελεί ηθική υποχρέωση και ζήτημα προσωπικής τιμής να μην περιορίζεται στο υποχρεωτικά ελάχιστο, αλλά να υποστηρίζει γενναιόδωρα το κοινωνικό σύνολο στις κοινωνικές και πολιτιστικές του υποθέσεις.

VII. Η ιδιότητα του πολίτη στη δημοκρατία

(1) Η αθηναϊκή δημοκρατία στηριζόταν σε πολίτες οι οποίοι ήταν πρόθυμοι να αφιερώσουν σημαντικό χρόνο στην

fully participate in democratic decision-making.

(3) Unlimited economic freedom results in the enrichment of a few far beyond what would seem an equitable reward or necessary incentive. Democracies have a right and a duty to distinguish well deserved fruits of freedom and a justified remuneration for special talents and efforts from profits which result from an abuse of opportunities and an unequal influence on political power.

(4) In Athens the wealthy were expected and obliged to furnish the community with special and generous contributions, be it for the defence of the *polis*, the support of the less fortunate, or the financing of public works and culture. Taxing people in relation to their means reflects an insight that the citizens are liable to contribute proportionally for the common good.

(5) In Classical Athenian democracy, the citizens avoidance of such a duty was considered a social disgrace if not a criminal act. To pay the community one's lawful dues is the minimum of what the citizen owes his community. But it should also be considered a moral obligation and a question of personal honour to go beyond the obligatory minimum, and to generously support the commonwealth in its social and cultural causes.

VII. Citizenship in democracy

(1) Athenian democracy depended on citizens willing to devote considerable time to politics while others worked. In

πολιτική όσο άλλοι εργάζονταν. Βασιζόταν σε μεγάλο βαθμό, κατά τη διάρκεια του 5ου αιώνα, στον πλουτισμό του εκάστοτε πολίτη μέσω του εμπορίου, της ιδιωτικής επιχειρηματικότητας, αλλά και της εκμετάλλευσης των συμμάχων. Όπως και όλες οι κοινωνίες πριν από τη σύγχρονη εποχή, οι Αθηναίοι δεν θεωρούσαν πολίτες τις γυναίκες, τους ξένους και τους σκλάβους. Με την εξέλιξη της δημοκρατίας πλέον έχουμε αναγνωρίσει την πολιτική ισότητα όλων των ανθρώπων.

(2) Η αναγνώριση των ξένων που ζουν στην κοινωνία ως ελεύθερων και ισότιμων ανθρώπων συνεπάγεται από μέρους τους το σεβασμό προς τους νόμους της κοινωνίας μας και την ενεργή συμμετοχή στη διακυβέρνησή της, εφόσον τους έχουμε δώσει τη δυνατότητα να είναι πολίτες. Αυτό λειτουργεί και προς το πραγματικό συμφέρον της κοινωνίας.

(3) Το αίτημα για την απόκτηση της ιδιότητας του πολίτη θα πρέπει να εκφράζεται και με την ανάλογη συμπεριφορά και το σεβασμό προς την έννομη τάξη και τη συμμετοχή στη ζωή της κοινωνίας.

VIII. Τα καθήκοντα της δημοκρατίας

(1) Οι Αθηναίοι καταδίκαιζαν τους πολίτες οι οποίοι απείχαν από την πολιτική ζωή της πόλης και οι οποίοι εγωιστικά προσηλώνονταν στην προσωπική τους ζωή. Με την εξαίρεση της νομικής υποχρέωσης ψήφου σε εκλογές, η οποία υφίσταται σε κάποιες χώρες, οι σύγχρονες δημοκρατίες δεν επιβάλλουν την υποχρέωση για συμμετοχή στην πολιτική. Οι πολίτες, ωστόσο, μιας δημοκρατίας καλούνται να κάνουν χρήση των δυνατοτήτων συμμετοχής στην πολιτική διαδικασία, η οποία είναι ανοιχτή σε όλους. Η τιμή ενός πολίτη θα πρέπει να μετριέται με το χρόνο και την προσπάθεια που αφιερώνει στα κοινά και στην πολιτική ζωή της κοινωνίας.

(2) Οι πλειοψηφίες, ωστόσο, και οι κυ-

the 5th century, it also depended, to a considerable degree, on each individual's wealth acquired through trade, private entrepreneurship, as well as its allies. Like all ancient societies, the Athenians excluded women, foreigners and slaves in their concept of citizenship. It is with the evolution of democracy that we have come to acknowledge the political equality of every individual.

(2) The recognition of foreigners living in the community as free and equal human individuals implies, on their part, that they respect the laws of our community and actively participate in its government if they are given the option to become citizens. This is in the true interest of the community.

(3) One's claim to citizenship must be accompanied by a respective behaviour as well as a respect of the civil order and a participation in the life of the community.

VIII. The duties of democracy

(1) The Athenians condemned those citizens who abstained from the political life of the *polis* and selfishly devoted themselves to their private lives. With the exception of a legal obligation to vote in elections, which exists in some countries, modern democracies do not impose one's participation in politics. The citizens of a democracy are, however, invited to make use of the opportunity to participate in the political process which is open to all. The honour of a citizen should be measured by the time and effort he devotes to the affairs of the community and to the political life of the community.

(2) Majorities and their government

βερνήσεις τους φέρουν μεγαλύτερη ευθύνη ως προς τη διασφάλιση όλων των ατόμων να δρουν ως πολίτες, συμπεριλαμβανομένων των αδυνάτων και ανίσχυρων. Η εκπαίδευση, η ενθάρρυνση και η υποστήριξη διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην ενεργή συμμετοχή των πολιτών, κυρίως των νέων, καθότι τους δίδεται η δυνατότητα να βρουν τη θέση τους στην κοινωνία και να εξασφαλίσουν το μερίδιο της επιρροής που δικαιωματικά τους αξίζει, αλλά και να συνεισφέρουν στο κοινό καλό.

(3) Οι πλούσιοι σε ταλέντο, έργο ή κληρονομιά δεν θα έπρεπε να προσποιούνται πως αυτό που είναι καλό για τους ίδιους είναι καλό και για το λαό.

(4) Δημοκρατική κυβέρνηση δεν σημαίνει μόνο δυνατότητα ψήφου και θέσπισης νόμων αλλά και πλήρη και ισοδύναμη εφαρμογή των νόμων αυτών για όλους.

Γ. Πολιτική και δημοκρατική ηγεσία

IX. Το εγκώμιο της πολιτικής

(1) Σε μια συμμαχία ίσων, οι αποφάσεις δύνανται να λαμβάνονται ειρηνικά κατόπιν λογικής συζήτησης επί της καλύτερης λύσης και με τη σύμφωνη γνώμη της πλειοψηφίας.

(2) Οι Αθηναίοι εφηύραν την πολιτική προκειμένου να λαμβάνουν λογικές αποφάσεις στην πόλη. Η επιτυχία των δημοκρατιών επί των τυραννικών μορφών διακυβέρνησης έγκειται στη σοφία των αποφάσεων που λαμβάνονται στο πλαίσιο της ελεύθερης και ορθολογικής ανταλλαγής απόψεων.

(3) Παρά το γεγονός ότι η πολιτική κουράζει και ενοχλεί τους πολίτες στις σύγχρονες δημοκρατίες, χρειαζόμαστε περισσότερη και όχι λιγότερη πολιτική.

bear a great responsibility to enable all individuals to act as citizens (the weak and powerless included). Education, encouragement and support are the keys to an active citizenship, especially for the young, enabling them to take their place in the community, to hold an equitable share of influence and to contribute to the good of the whole.

(3) The wealthy by talent, industry or birth should not pretend that what is beneficial to them is also good for the people.

(4) Democratic government does not only mean one's right to vote and pass legislation but also to apply these laws fully and equally for all its citizens.

C. Politics and democratic leadership

IX. The praise of politics

(1) In an alliance of equals, decisions can only be peacefully reached through rational debate and with the agreement of the majority.

(2) For the purpose of reaching rational decisions in the *polis*, the Athenians invented politics. The success of democracies in favour of other tyrannical forms of government finds its heart in the wisdom of decisions developed in a free and rationalistic exchange of opinions.

(3) Contrary to the fact that politics tires and annoys the citizens of contemporary democracies, we still need more and not less politics.

(4) Η ποιότητα των πολιτικών συστημάτων και η νομιμότητα των πολιτικών φιλοδοξιών εξαρτώνται από τη λογική του πολιτικού διαλόγου.

(4) The quality of political systems and the legitimacy of political ambitions depend on the rationality of political debate.

X. Το προηγούμενο της πολιτικής δημοκρατίας

X. The precedent of political democracy

(1) Στην κλασική Αθήνα η εξουσία της συνέλευσης του λαού συμπεριλάμβανε όλους. Η συνέλευση είχε την εξουσία να ελέγχει και να ρυθμίζει όλες τις πτυχές της κοινωνικής δραστηριότητας.

(1) In Classical Athens the power of the people's assembly included everyone. The assembly had the power to control and regulate all aspects of social activity.

(2) Μας ανησυχεί το γεγονός ότι σημαντικοί τομείς κοινωνικής δραστηριότητας, όπως οι χρηματοοικονομικές αγορές και τα ΜΜΕ, έχουν αποσυρθεί από τον δημοκρατικό έλεγχο και πως δυνάμεις που δεν έχουν υποχρέωση λογοδοσίας επιβάλλουν πολιτικές προς το δικό τους συμφέρον, αλλά ενάντια στο σύνολο.

(2) We are concerned to see important fields of social activity, such as the financial markets and the media, withdrawn from democratic control and that unaccountable forces impose policy to their particular advantage and to the detriment of the whole.

(3) Παράγοντες οι οποίοι αποτέλεσαν την κινητήρια δύναμη μιας παγκοσμιοποίησης δίχως σύνορα έχουν με επιτυχία πείσει τις κυβερνήσεις και τις διεθνείς αρχές να εγκαταλείψουν κανονισμούς οι οποίοι θα περιόριζαν τις άπληστες δραστηριότητές τους. Χωρίς κανένα ρυθμιστικό όργανο σε διεθνές επίπεδο, μεγάλοι τομείς οικονομικής δραστηριότητας έχουν απαλλαγεί από τον δημοκρατικό έλεγχο.

(3) Factors that have been driving forces of a borderless globalisation have successfully pressed governments and international authorities to renounce regulations which could have limited their insatiable operations. With no means of regulation on an international level, large areas of economic activity have been relieved from democratic control.

(4) Ένα χρηματοοικονομικό σύστημα χωρίς ευθύνη λογοδοσίας έχει ωθήσει τους λαούς στο όριο της οικονομικής κατάρρευσης, προκαλώντας πολλά δεινά σε πολλούς ανθρώπους και αναγκάζοντας τους πολιτικούς ηγέτες να υποθημεύσουν το μέλλον των επερχόμενων γενεών.

(4) A financial system of no accountability has driven societies to the verge of economic collapse, inflicting great suffering on many people and forcing political leaders to mortgage the future of future generations.

(5) Η εμπορευματοποίηση των ΜΜΕ έχει αποδειχθεί εξίσου επιβλαβής. Σε πολλές χώρες η αποπολιτικοποίηση των ΜΜΕ έχει αφαιρέσει το κίνητρο από πολλούς, ιδιαίτερα τους νέους, για συμμετοχή στον πολιτικό διάλογο. Σε άλλες χώρες τα εμπορικά ΜΜΕ έχουν μετα-

(5) The commercialisation of the media has proven to be no less harmful. In many countries the depoliticisation of the media has taken away many people's (the young in particular) wish to participate in the political debate. In other countries, commercial media have been seized

τραπεί σε εργαλεία πολιτικής εκμετάλλευσης.

(6) Οι λαοί, ως εκ τούτου, έχουν την αξίωση οι ηγέτες τους να αναλαμβάνουν δράση σε εθνικό και διεθνές επίπεδο προκειμένου να εδραιωθεί εκ νέου το πολιτικό προηγούμενο.

XI. Η συμμετοχή του λαού

(1) Η Αθήνα ήταν «άμεση δημοκρατία», υπό την έννοια ότι επί της ουσίας όλοι οι πολίτες είχαν το δικαίωμα να καταθέτουν προτάσεις και να ψηφίζουν επί αποφάσεων οι οποίες λαμβάνονταν στη συνέλευση. Ωστόσο, οι ψηφοφορίες αυτές διοργανώνονταν από ένα σώμα εκπροσώπων, οι οποίοι εκλέγονταν ή συχνά οριζόνταν με κλήρο.

(2) Σύμφωνα με το αθηναϊκό σύνταγμα, η συνέλευση είχε στα χέρια της όλη την εξουσία, χωρίς τον περιορισμό αναφαίρετων δικαιωμάτων του ατόμου. Η συνέλευση μπορούσε να προβεί σε σοβαρά λάθη: για παράδειγμα, όταν αποφάσιζε την εμπλοκή σε πόλεμο, κυρίως όταν δημαγωγοί κατάφεραν να δημιουργήσουν πολεμική ατμόσφαιρα, αφήνοντας έτσι ελάχιστο ή και κανένα περιθώριο για ορθολογική αξιολόγηση. Τέτοιες αποφάσεις οδηγούσαν σε καταστροφικές περιπέτειες.

(3) Ακόμα κι αν, καταρχάς, μοιάζει επιθυμητή μια ευρύτερη και αμεσότερη συμμετοχή του λαού, κάτι τέτοιο αντιβαίνει στην εμπειρία που καταδεικνύει πως η πιο άμεση ενασχόληση του συνόλου των πολιτών δύναται να οδηγήσει σε παράλογα και ανεύθυνα αποτελέσματα. Δεν πρέπει να παραβλεφθεί το γεγονός ότι ο ενεργός Αθηναίος αφιέρωνε πάρα πολύ χρόνο σε εργώδεις συζητήσεις στη συνέλευση και σε θέματα που αφορούσαν μια κοινωνία της οποίας ο ορίζοντας ήταν διακριτός από το λόφο της Πνύκας.

(4) Στην εποχή μας οι άνθρωποι δεν δύνανται να συγκεντρωθούν σε ένα μέρος

in order to become an instrument of political manipulation.

(6) The people expect their leaders to take action on the national and the international level in order to re-establish the precedent of politics.

XI. The participation of the people

(1) Athens was a “direct democracy” in that principally all citizens had a right to make proposals and to vote on decisions to be taken in the assembly. Such voting, however, was organised and structured by a body of representatives who were elected or, in fact, often chosen by lot.

(2) In the Athenian constitution all power rested with the assembly, with no limitations by unalienable rights of the individual or specific groups. The assembly could also gravely err, for example in deciding to engage in war, when demagogues, for example, succeeded in whipping up a general war mood, leaving little or no room for a rational assessment, whereby decisions finally ended in disastrous adventures.

(3) Even if a broader and more direct participation of the people may, in principle, seem desirable, experience has proven that more direct involvement of the entire citizenry may lead to unreasonable and irresponsible results. It should not be overlooked that the active Athenian took the time and trouble to sit through many hours of tiresome debates in the assembly and on matters concerning a community whose horizons he could see from the assembly’s seat on the Pnyx Hill.

(4) In our age it is not possible for all citizens to assemble in one place in order

και να ακούσουν όλα τα επιχειρήματα που παρουσιάζονται. Εξαρτώνται από τα ΜΜΕ, τα οποία μεταδίδουν επιλεκτικά τις πληροφορίες και ως εκ τούτου κινδυνεύουν να γίνουν θύματα χειραγώγησης.

(5) Εντούτοις, οι δημοκρατίες μας πρέπει να αναζητούν συνεχώς τρόπους για ευρύτερη συμμετοχή των λαών, όπου αυτό είναι εφικτό, χωρίς τον κίνδυνο ανεύθυνων αποφάσεων από την πλειοψηφία.

XII. Υπεύθυνη ηγεσία

(1) Στην Αθήνα της κλασικής αρχαιότητας ο προσωπικός πλουτισμός σε δημόσιο αξίωμα αποτελούσε όνειδος και έγκλημα. Οι αθηναίοι δημοκράτες εισήγαγαν σειρά μέτρων για την πρόληψη της διαφθοράς, περιορίζοντας, για παράδειγμα, χρονικά τη θητεία ενός ατόμου σε αξίωμα, προβλέποντας αυστηρή ευθύνη λογοδοσίας και δρακόντειες ποινές. Οι αξιωματούχοι στην Αθήνα της κλασικής αρχαιότητας δεν προστατεύονταν με ασυλία από ποινική δίωξη για εγκληματικές πράξεις. Ήταν τιμή και υποχρέωση όσων κατείχαν υψηλό αξίωμα να επενδύουν την περιουσία τους για το δημόσιο καλό.

(2) Οι μεταρρυθμίσεις του Κλεισθένη προέβλεπαν οι πολίτες, κατά τη λήψη πολιτικών αποφάσεων, να ψηφίζουν όχι μόνον ανάλογα με τη φυλετική τους προτίμηση και ως πελάτες, αλλά ανάλογα με τις ικανότητες και την απόδοσή τους και να ευνοούν αποφάσεις ειλημμένες επί τη βάση δημόσιου διαλόγου και ορθολογικής αξιολόγησης.

(3) Πάντοτε υφίσταται ο κίνδυνος της χρήσης δίκαιων μέσων προκειμένου να επιτύχουμε ένοχους σκοπούς. Οι οπαδοί της δημοκρατίας καλό θα ήταν να μην ξεχνούν πως συγκεκριμένες πολιτικές συχνά προωθούνται με σκοπό να ευνοήσουν συγκεκριμένα συμφέροντα υπό το μανδύα του συμφέροντος της ευρύτερης κοινωνίας. Όταν αυτό συμβαίνει, είναι ανέντιμο.

to listen to all the arguments presented. They thus depend on the media which selectively broadcasts information. The latter is particularly susceptible to manipulation.

(5) And yet our democracies must continue to seek ways to achieve a broader participation of the people where this is deemed seems feasible.

XII. Responsible leadership

(1) In Classical Athens the acquisition of wealth while in public office was considered a disgrace and a crime. Athenian democrats implemented a series of measures to prevent corruption, such as the limitation of the time a person could hold office, through the strict accountability of all public office holders and most importantly with draconian fines and penalties. Classical Athenians did not recognise officials to have immunity against prosecutions for crimes. It was part of the honour and responsibility of those who held office to invest for the common good.

(2) The reforms of Cleisthenes had seen to it that citizens, in their political decisions, not only voted according to their tribal affinity and as clients, but also according to performance and ability, and to favour decisions taken on the grounds of public debate and rational assessment.

(3) There is always the danger of using fair means to achieve guilty ends. Democrats are well advised not to forget that specific policies are often advanced with the intention of favouring particular interests while under the pretence of being in the interest of the general good. When this occurs it is dishonourable.

(4) Ο Πλάτωνας πρόσβευε πως οι κατέχοντες την εξουσία πρέπει να είναι σοφοί. Το πρώτο σημαντικό βήμα προς τη σοφία είναι η αλήθεια. Σε μια δημοκρατία τα κοινοβούλια και οι κυβερνήσεις πρέπει να είναι προσηλωμένα στην αποκάλυψη της αλήθειας, στην έκφραση της αλήθειας και στην αναζήτηση της αλήθειας· και να μην την καλύπτουν για κομματικούς λόγους.

(5) Η διαφθορά συχνά δεν προέρχεται άμεσα από τους υψηλά ιστάμενους εκπροσώπους του κράτους αλλά από τους υφισταμένους τους και το φιλικό πολιτικό τους περιβάλλον. Οι εκστρατείες κατά της διαφθοράς και της παραβίασης του δημόσιου χρήματος θα ικανοποιήσουν τους πολίτες μόνον εφόσον οι ηγέτες λάβουν δραστικά μέτρα αντιμετώπισης των γνωστών μηχανισμών παράνομου πλουτισμού.

(6) Η εμπειρία, δυστυχώς, έχει δείξει πως από τη στιγμή που ένα άτομο εκλεγεί σε υψηλό αξίωμα παύει να θεωρεί αναγκαία την επικοινωνία με τον πολίτη και δεν απαντά στα αιτήματά του. Ισχυρίζεται πως πνίγεται από τα καθήκοντα του αξιώματός του, παραγνωρίζοντας το γεγονός πως η ευθύνη του απέναντι στον πολίτη είναι ένα από τα βασικά του καθήκοντα.

(7) Η αδυναμία των δημοκρατικών εκπροσώπων και δημόσιων λειτουργών να ακούσουν το λαό αποτελεί όνειδος. Τα κοινοβούλια και οι κυβερνήσεις καλούνται να καλλιεργήσουν ένα νέο είδος ευθύνης λογοδοσίας απέναντι στους πολίτες και να οργανώσουν το έργο τους με τέτοιο τρόπο, ούτως ώστε να είναι σε θέση να ανταποκρίνονται στα αιτήματα των πολιτών.

(4) Plato postulated the wisdom of those in power. The first essential step to such wisdom is the truth. In a democracy, parliaments and governments must first, and above all, be committed to revealing the truth, to speaking the truth, and to seeking the truth. And not to obscure it for partisan reasons.

(5) Often corruption can not be attributed directly to the highest representatives of the state, but to their underlings and their milieu of political friends. Campaigns against corruption and abuse of public funds will satisfy the expectations of the public only if leaders take effective action on the notorious mechanisms of illegal wealth acquisition.

(6) Experience regrettably shows how once individuals are elected to high office they no longer see a need to communicate with the citizens and respond to their queries. They regularly claim to be overburdened with the duties of their office, no longer acknowledging that their responsibility to the people ranks among their foremost duties.

(7) The inability to listen to the people is a shame and disgrace for democratic representatives and public servants. Parliaments and governments are called upon to favour a new culture of responsibility and to organize their work in such a way that officials respond to the petitions of the citizen.

Δ. Οικονομική δημοκρατία

XIII. Ελευθερία και συναγωνισμός

(1) Η αθηναϊκή δημοκρατία της κλα-

D. Economic Democracy

XIII. Freedom and competition

(1) Classical Athenian democracy was

σικής αρχαιότητας αποτέλεσε επιτυχημένο μοντέλο και στον οικονομικό τομέα. Μετά το πέρας των Περσικών Πολέμων, οι πολίτες βίωσαν τεράστια οικονομική ανάπτυξη και ως προς το προσωπικό τους εισόδημα και τον πλούτο. Η κινητήριος δύναμη ήταν το ελεύθερο εμπόριο των Αθηναίων σε μια διευρυμένη σφαίρα επιρροής με εξωτερικούς εμπορικούς εταίρους και η παραγωγή εξεζητημένων αγαθών για τις εξαγωγές τους.

(2) Η ελευθερία της οικονομικής δραστηριότητας συνοδευόταν από οξυμένη αίσθηση συναγωνισμού. Η φιλοδοξία να είναι οι καλύτεροι και οι πιο επιτυχημένοι καλλιεργούνταν στους νέους μέσα από την πνευματική και σωματική εκπαίδευση και απέφερε καρπούς όχι μόνον στα αθλήματα, αλλά και στην ισχύ των ενόπλων δυνάμεων, στη δυναμική επιχειρηματικότητα και στα πολιτισμικά επιτεύγματα.

(3) Η ελευθερία την οποία έχει επενδύσει το άτομο στην κοινωνία του δίνει το δικαίωμα να αναπτύσσει ελεύθερα τα ταλέντα και τις φιλοδοξίες του σε όλους τους τομείς της ζωής και της οικονομικής δραστηριότητας. Είναι, επίσης, αλήθεια πως το άτομο οφείλει τη διατήρηση και την επέκταση της ελευθερίας του στην κοινωνία. Ως εκ τούτου, αποτελεί λογική προσδοκία και δίκαιη φιλοδοξία της κοινωνίας να επωφεληθεί τα μέγιστα από την οικονομική επιτυχία των πολιτών της.

XIV. Κράτος κοινωνικής ευημερίας και δημόσιου πολιτισμού

(1) Το ιστορικό σημείο εκκίνησης της αθηναϊκής δημοκρατίας κατά τις μεταρρυθμίσεις του Κλεισθένη αποτέλεσε η συνοχή που εδραιώθηκε εκ νέου ανάμεσα στην παραδοσιακή ελίτ και τα μεσαία και κατώτερα στρώματα της κοινωνίας. Η ελίτ γνώριζε πολύ καλά πως η νέα αυτή συνοχή βασιζόταν στην κοινωνική ισορροπία και σε μια αποστολή φροντίδας του κράτους προς τους οικονομικά ασθενέστερους πολίτες.

also a successful model in the economic field. Following the Persian Wars the citizens experienced substantial economic growth, including their personal income and wealth. The driving force was the free trade of Athenian merchants in an increased sphere of influence and with external trade partners as well as the production of sophisticated wares for these exports.

(2) The freedom of economic activity went hand in hand with a keen sense of competition. The ambition to be the best and most successful was developed in the intellectual, spiritual and physical education of the young and bore fruit in sports, the strength of the armed forces, dynamic entrepreneurship, and cultural achievements.

(3) The freedom which the individual has invested in the community entitles him to freely develop his talents and ambitions in all spheres of life and economic activity. But it is also true that the individual owes the preservation and expansion of his freedom to his society. It is therefore a legitimate expectation and fair ambition of the community to draw the greatest possible benefit from the economic success of its citizens.

XIV. A state of social welfare and public culture

(1) The historical point of departure of Athenian democracy in relation to the Cleisthenian reforms was a newly founded cohesion between the traditional elite and the middle and lower echelons of society. The elite was well aware that this newly founded cohesion depended on social equilibrium and the state's procurement of its poorer citizens.

(2) Στην πράξη, η δημοκρατική συνοχή εκφράστηκε όχι μόνον ως αρωγή προς τους φτωχούς, με την κάλυψη των βασικών τους αναγκών, αλλά δίνοντάς τους τη δυνατότητα να συμμετέχουν πλήρως στη δημοκρατική και την πολιτισμική ζωή της πόλης. Για παράδειγμα, οι πολίτες των οποίων το εισόδημα εξαρτάτο από την εργασία λάμβαναν αποζημίωση για συμμετοχή σε συναντήσεις της συνέλευσης, ενώ έπαιρναν και ένα ποσό (*θεωρικά*) για την παρακολούθηση θεατρικών παραστάσεων, οι οποίες θεωρούνταν σημαντικό κομμάτι της αγωγής του πολίτη.

(3) Τα δημόσια έργα, όπως το οικιστικό πρόγραμμα του Περικλή, και τα δημόσια καθήκοντα, όπως η συμμετοχή στο στρατό μετ' αποδοχών ή η συμμετοχή του ατόμου ως κωπηλάτη σε πολεμικό πλοίο, παρείχαν δυνατότητες για εργασία στα πλήθη που είχαν συρρεύσει στην πόλη. Το αποτέλεσμα των προγραμμάτων αυτών απασχόλησης, τα μεγαλοπρεπή κτίρια στην Ακρόπολη και άλλες τοποθεσίες της κλασικής αρχαιότητας ξεχωρίζουν έως σήμερα ως μνημεία του δημόσιου πνεύματος των πολιτών, μιας οξυμένης αίσθησης κοινωνικής υποχρέωσης, μιας κοινής πολιτισμικής φιλοδοξίας και της συνοχής, η οποία έθεσε τα θεμέλια για τη στρατιωτική και οικονομική επιτυχία της αθηναϊκής πόλης και του πολιτισμικού της μεγαλείου.

(4) Από την εμπειρία της κλασικής αρχαιότητας μπορεί να εξαχθεί το συμπέρασμα πως μια λειτουργική δημοκρατία στηρίζεται στην πραγματική συμμετοχή όλων των πολιτών στην πολιτική και πολιτιστική ζωή της κοινωνίας. Η Αθήνα της κλασικής αρχαιότητας, των απαράμιλλων έως σήμερα πολιτισμικών επιτευγμάτων δεν αποτέλεσε κοινωνία της ελίτ, αλλά μια κοινωνία που επιδίωξε τη συμμετοχή όλων στα επιτεύγματα αυτά.

XV. Η χρηματοδότηση του αθηναϊκού κράτους

(1) Οι Αθηναίοι ανέπτυξαν πολύ πε-

(2) In practice, democratic cohesion found its expression not only in assisting the poor in covering their basic needs, but in enabling everyone to participate fully in the democratic and cultural life of the *polis*. For example, citizens who normally depended on their income from work, received a remuneration for attending the meetings of the assembly while a fee (*theorica*) was paid to those who attended theatrical plays which were considered an important part of civic education.

(3) Public works, like the Periclean building programme, and public duties, such as paid-for service in the army or as a rower on a war-ship, provided work for the masses who had moved into the city. The results of these employment programmes, the grand buildings of the Acropolis and other classical sites, stand out to this day as monuments of the public spirit of the citizens, a keen sense of social obligation, a common cultural ambition, and the cohesion which had laid the ground for the military and economic success of the Athenian *polis* and its cultural glory.

(4) One conclusion from the Classical experience is that a functioning democracy depends on the inclusion of all its citizens in the political and cultural life of the community. Classical Athens, unrivalled to this day in its cultural achievements, was not an elitist society but one seeking to integrate all citizens in these achievements.

XV. Financing the Athenian state

(1) The Athenians developed a very

ρίπλοκο σύστημα χρηματοδότησης των αναγκών της πόλης. Μέσω της συμμετοχής στη Λαϊκή Συνέλευση, ο πολίτης συμμετείχε πλήρως στη διαμόρφωση των δημοσιονομικών προτεραιοτήτων και στην κατανομή των πόρων στους διάφορους δημόσιους τομείς. Συμμετείχε ισότιμα και άμεσα στη συγκέντρωση των απαραίτητων πόρων.

(2) Το 340 π.Χ., που ήταν έτος ειρήνης –οι δαπάνες αυξάνονταν κατακόρυφα σε καιρό πολέμου–, ο κρατικός προϋπολογισμός εκτιμάται πως ανήλθε στα 400 τάλαντα, δηλαδή 2,4 εκατ. δραχμές. Αυτό αντιστοιχούσε χονδρικά στις απολαβές για 2,4 εκατ. ημέρες εργασίας ενός απλού εργάτη. Αν υποθέσουμε πως όλοι οι 30.000 άρρενες ενήλικες πολίτες εργάζονταν με παρόμοιες απολαβές και για 300 ημέρες το χρόνο, ο προϋπολογισμός αντιπροσώπευε το 1/4 των συνολικών εσόδων από μισθούς, χωρίς να λαμβάνουμε υπόψη άλλους παράγοντες του αθηναϊκού ΑΕγχΠ.

(3) Οι βασικές δαπάνες αφορούσαν τις ένοπλες δυνάμεις, στις οποίες αντιστοιχούσε το ήμισυ του προϋπολογισμού εν καιρώ ειρήνης και πολύ περισσότερο όταν η πόλη διεξήγαγε πόλεμο, στους κρατικούς θεσμούς (1/4 περίπου του συνολικού προϋπολογισμού), στην κοινωνική πρόνοια, τα δημόσια κτίρια και τα πολιτιστικά προγράμματα.

(4) Οι πιο σημαντικές πηγές δημόσιου χρήματος ήταν τα έσοδα από τη διάθεση των αργυρορυχείων και άλλων κρατικών περιουσιακών στοιχείων σε ιδιώτες επιχειρηματίες (με άλλα λόγια κέρδος από την επιχειρηματική διαχείριση των κρατικών παραγωγικών μέσων, μια πρόωπη μορφή σύμπραξης ιδιωτικού και δημόσιου τομέα), τους τελωνιακούς δασμούς, που καλούνταν συχνά να καταβάλουν ιδιώτες εργολάβοι, μια ιδιαίτερα προοδευτική εισφορά από περιουσιακά στοιχεία, ένας προσωπικός φόρος εισοδήματος για ξένους κατοίκους (*μετοίκιον*), δικαστικά τέλη και πρόστιμα. Ακόμα και οι ιερόδουλες όφειλαν να κατα-

complex system to finance the needs of the *polis*. Through his participation in the People's Assembly, the citizen was fully involved in determining budgetary priorities and attributing funds to the various public sectors. He participated equally and directly in decisions made on how the necessary funds should be raised.

(2) In 340 B.C. (a year of peace, expenses would rise sharply in wartime), the state budget reached an estimated level of 400 talents, which is 2,4 million drachmae. This represented, very roughly, the pay for 2,4 million work days of a simple labourer. Assuming all 30,000 male adult citizens worked, on that income level and 300 days annually, the budget represented a quarter of the total revenue from wages, and this without taking into consideration other factors of the Athenian gross domestic product.

(3) Main expenditures were attributed to the armed forces, needing about half of the budget in peacetime and much more when the polis was at war, the state institutions (about one quarter of the total budget), social welfare, public buildings and cultural programmes.

(4) The most important sources of public finance were revenue from the lease of silver-mines and other state properties to private entrepreneurs (in other words profiting from an entrepreneurial management of productive means belonging to the state, an early form of private-public partnership), customs duties levied by private sub-contractors, a highly progressive property tax (*eisphora*), a personal income tax for foreign residents (*metoikion*), court fees and fines. Even prostitutes had to contribute a share by paying for their work-permits the total of their license fees (*porikon telos*), which amounted to about

βάλλουν μερίδιο για την ευημερία του συνόλου, πληρώνοντας για την άδεια εργασίας τους το σύνολο των τελών αδειοδότησης (*πορναϊκόν τέλος*), το οποίο αντιστοιχούσε στο 0,5% του κρατικού προϋπολογισμού το 340 π.Χ.

(5) Οι *leitourgies*, τέλος, ήταν ειδικοί δασμοί οι οποίοι επιβάλλονταν στους εύπορους, προκειμένου να χρηματοδοτήσουν συγκεκριμένες κρατικές λειτουργίες. Υπό το σύστημα της *τριηραρχίας*, ένας εύπορος πολίτης ή ομάδα εύπορων πολιτών υποχρεούνταν για ένα χρόνο να καλύπτουν τα λειτουργικά έξοδα ενός πολεμικού πλοίου, μιας αθηναϊκής τριήρους, και να ηγούνται του σκάφους. Ένα άλλο είδος λειτουργιών που καλούνταν να πληρώσουν οι εύποροι ήταν η κάλυψη των δαπανών για θεατρικές παραστάσεις και φεστιβάλ.

(6) Δεν υπάρχουν ενδείξεις πως οι πλούσιοι προσπαθούσαν να αποφύγουν τη βαριά φορολογία και το άγχος των λειτουργιών που τους επέβαλλε η Αθήνα, αναζητώντας καταφύγιο αλλού. Αντιθέτως, πολλοί ευκατάστατοι ξένοι μετακόμιζαν στην Αθήνα, όπου υπόκειντο στην ίδια, παρόμοια ή ειδική φορολογία, προκειμένου να επωφεληθούν οικονομικά ή πολιτισμικά από τις υποδομές και τους θεσμούς της αθηναϊκής δημοκρατίας.

(7) Εφόσον, λοιπόν, καλούμαστε να εξαγάγουμε συμπεράσματα από την αθηναϊκή οικονομική δημοκρατία και την αρχή της κοινωνικής αγοράς, μπορούμε να μιλήσουμε αδιαμφισβήτητα για τη σημασία της κοινωνικής συνοχής, της σωστής ισορροπίας μεταξύ επιχειρησιακής ελευθερίας και κοινωνικής φροντίδας και της ειδικής ευθύνης των πλουσίων για το καλό του συνόλου. Πιο πικρό είναι το μάθημα που αποκομίζουμε από το γεγονός ότι η αθηναϊκή οικονομική δημοκρατία, όταν βρισκόταν στο απόγειό της τον 4ο αιώνα, κατακλύστηκε από τις ανώτερες δυνάμεις του μακεδονικού στρατιωτικού κράτους στο Βορρά.

one half percent of the 340 B.C. state budget.

(5) Last, the *liturgies* were a special duty imposed on the wealthy to finance specific state functions. Under the *triarchy* system a wealthy citizen or a group of well-off citizens were obliged for one year to cover the running costs of a warship, an Athenian *trireme*, and to captain the vessel. Other liturgies that were imposed on the rich invited them to cover the costs of theatrical productions and public festivals.

(6) There is no indication that the rich sought to escape from the heavy tax and liturgy burdens imposed on them in Athens by seeking refuge abroad. On the contrary, many wealthy foreigners moved to Athens where they would be subject to the same, similar or special taxation, in order to profit financially or culturally from the infrastructure and institutions of the Athenian democracy.

(7) If we are, then, to draw conclusions from Athenian economic democracy and its social market principle, then it is surely the importance of communal cohesion, the right balance between entrepreneurial freedom and social care, and the special responsibility of the rich for the good of the whole. A more bitter lesson lies in the fact that the Athenian economic democracy was overrun by the superior forces of the Macedon military state in the North when it was finally most highly developed in the 4th century.

Ε. Πολιτισμός και εκπαίδευση στη δημοκρατία

E. Culture and education in democracy

XVI. Η ανάπτυξη του πολιτισμού

XVI. The growth of culture

(1) Η αθηναϊκή δημοκρατία της κλασικής αρχαιότητας δεν έχει ξεπεραστεί ούτε σε ό,τι αφορά τα επιτεύγματά της: Την καλλιτεχνική έκφραση του ανθρωπισμού, συμπεριλαμβανομένων των οραμάτων για τις υπεράνθρωπες δυνάμεις, τη δυνατή επιθυμία για κατανόηση της φύσης, μα πάνω απ' όλα το ρόλο του ανθρώπου ως ατόμου και ως μέλους μιας κοινωνίας και την ανάλυση παρόντων και παρελθόντων γεγονότων προκειμένου να καταγραφεί η Ιστορία.

(1) Classical Athenian democracy remains unsurpassed in the cultural achievements it brought about: the artistic expression of humanity including visions of superhuman powers a strong desire to understand nature, but above all, the recognition of the human being as an individual and a member of his community, and the analysis of past and present so that it may be recorded as history.

(2) Το γεγονός ότι στην αθηναϊκή δημοκρατία, ένα ιδιαίτερο είδος ανθρώπινης κοινωνίας, μεγαλούργησαν η ανθρώπινη δημιουργικότητα και η αισθητική έκφραση υποδηλώνει έντονα πως υφίσταται εγγενής και αιτιώδης δεσμός μεταξύ της δημοκρατίας και των ανθρώπινων πολιτισμικών επιτευγμάτων. Μας εκπλήσσει, ωστόσο, το γεγονός ότι οι σπουδαιότεροι στοχαστές της εποχής, οι οποίοι με σκεπτικισμό και συχνά περιφρόνηση αντιμετώπιζαν τη δημοκρατία, δεν συνειδητοποιούσαν σε ποιο βαθμό η ίδια η πνευματική τους ύπαρξη ήταν προϊόν της δημοκρατίας αυτής.

(2) The fact that in Athenian democracy, a highly exceptional state of human society for its time man achieved great things in terms of innovative creativity and aesthetic expression strongly suggests an intrinsic and causal link between democracy and cultural human achievement. It amazes us, however, how the greatest philosophers of the time, in their scepticism and criticism if not outright contempt of democracy, remained unaware of how much of their own intellectual existence they owed to that very democracy.

(3) Στην εποχή μας, η δημοκρατία έχει ευρέως αποδείξει πως αποτελεί επιτυχές πλαίσιο, για να ξεδιπλωθεί το ανθρώπινο ταλέντο και έργο στον οικονομικό και πολιτισμικό τομέα. Με ελάχιστες θλιβερές εξαιρέσεις, πρόκειται για τη μόνη μορφή συλλογικής οργάνωσης, η οποία ευνοεί την ειρηνική συμπεριφορά απέναντι στα γειτονικά έθνη και τον εποικοδομητικό ρόλο του κράτους στη διεθνή κοινότητα.

(3) In our times democracy has widely proven to be the most successful framework not only for the economic, but also for the cultural development of human talent and industry. It is also, with a few regrettable exceptions, the one form of collective organisation which favours a peaceful attitude towards neighbouring nations and a constructive role of a state in the global community.

(4) Η δημοκρατία έχει αποδειχθεί πως είναι το μόνο αποτελεσματικό θεσμικό πλαίσιο το οποίο διασφαλίζει το κράτος δικαίου και το σεβασμό των ανθρώπινων και πολιτικών δικαιωμάτων, καθώς

(4) Democracy has proven to be the only effective constitutional framework to guarantee the rule of law and the respect of human and equal civil rights, as well as free intellectual and cultural

και την ελεύθερη πνευματική και πολιτισμική δραστηριότητα. Σε αρκετές περιπτώσεις πρόκειται για μονόπλευρη σχέση, στην οποία από τη μια πλευρά η δημοκρατική κοινότητα γενναιόδωρα διασφαλίζει και εγγυάται την ελευθερία του ατόμου, ενώ από την άλλη πλευρά παρηρηθείται εκτεταμένη αμέλεια, άγνοια και χαμηλή εκτίμηση για τη δημοκρατία από την πλευρά αυτών που απολαμβάνουν αυτά τα προνόμια.

XVII. Η εκπαίδευση και ο πολιτισμός των δημοκρατικών ανθρώπων

(1) Η αθηναϊκή δημοκρατία βασίστηκε σε ένα σχετικά ομοιογενές σώμα πολιτών, με *grosso modo* ίση γνώση της κοινωνίας και του πολιτισμού της. Όλοι οι πολίτες (εκτός των γυναικών, των ξένων και των σκλάβων) με ίσες ικανότητες, προϊόν μόρφωσης και συμμετοχής στην πολιτισμική ζωή της πόλης, αποφάσιζαν και διαχειρίζονταν τις υποθέσεις και είχαν το δικαίωμα να συμμετέχουν στη συνέλευση, ενώ μπορούσαν να είναι υποψήφιοι για τα δημόσια αξιώματα, τα οποία συχνά κατανέμονταν με κλήρο.

(2) Στην εποχή μας βλέπουμε τις νέες γενιές να δέχονται μεγάλες πιέσεις για ανταγωνισμό, κάτι που δεν τους αφήνει πολλά περιθώρια να ανατραφούν ως υπεύθυνοι και ενεργοί πολίτες. Η πνευματική ενέργεια, όχι μόνο της νέας γενιάς, απορροφάται από ένα πολύ χαμηλό επίπεδο διασκέδασης μέσω των ΜΜΕ, με αποτέλεσμα οι πολίτες να μη γνωρίζουν πολλά θέματα που αφορούν τις υποθέσεις του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου.

(3) Πρόκειται για εξέλιξη η οποία υπονομεύει τα θεμέλια της δημοκρατίας ως προς την ενασχόληση των πολιτών με τα κοινά και τις ικανότητες του ατόμου. Αυτό είναι το αποτέλεσμα, όταν η εκπαίδευση υποτάσσεται στις προσαγές του διεθνούς ανταγωνισμού. Οι διεθνείς πιέσεις καθορίζουν τα πρότυπα εκπαίδευσης και πολιτισμού. Στην Αθήνα της κλασι-

activity. It is in many instances a one-sided relationship, in which on the one hand the democratic community generously grants and guarantees the freedom of the individual, whereas on the other hand there is a widespread neglect, ignorance and low esteem for democracy on the part of those who enjoy its privileges.

XVII. The education and culture of democrats

(1) Athenian democracy was built on a relatively homogeneous body of citizens sharing *grosso modo* an equal knowledge of the community and its culture. Assuming an equal competence, acquired through education and participation in the cultural life of the *polis*, to decide on and administer its affairs, all people (with the exception of women, foreigners and slaves) were entitled to attend the assembly and were eligible for public office which were often acquired by lot.

(2) In our times we see younger generations subjected to great pressures of competition which leave little or no room for them to become active and responsible citizens. The intellectual energies of, not only, the young generations are absorbed by a particularly low level of media entertainment resulting in a great ignorance of wide segments of the public about the affairs of the community.

(3) It is this evolution which undermines the foundations of democracy in the civic motivation and capacities of the individual. It results from the subjection of education to the commands of global competition. Global pressures impose standards of education and culture. Such a large scale withdrawal of the state from many fields of public life

κής αρχαιότητας, μια τέτοιου εύρους απομάκρυνση του κράτους από τομείς της δημόσιας ζωής θα ήταν αδιανόητη.

(4) Έχοντας μάθει από την αρχαία δημοκρατία, υπογραμμίζουμε την ανάγκη για εκπαίδευση και παιδεία θεωρώντας τη θεμελιώδη πυλώνα των σύγχρονων δημοκρατιών.

ΣΤ. Ο πολίτης και το περιβάλλον

XVIII. Περιβαλλοντική υπευθυνότητα

(1) Πριν από 2.500 χρόνια η ανθρωπινή φυλή, σε μια αραιά κατοικημένη Γη, δεν κινδύνευε να αγγίξει τα όρια της ανάπτυξης. Για τους Έλληνες την εποχή εκείνοι οι θεοί ενσάρκωναν τη θεία δημιουργία. Η παραβίαση της θείας φύσης ήταν ιεροσυλία και επέσυρε την οργή των θεών.

(2) Στη δική μας εποχή τα θεμέλια της ανθρώπινης ζωής απειλούνται σοβαρά από τις συνέπειες της ανθρώπινης δραστηριότητας. Οι κοινωνίες αδυνατούν να περιορίσουν την επιβλαβή για το περιβάλλον ανάπτυξη και κατανάλωση. Πολλοί πολίτες φέρουν μερίδιο ευθύνης με τον υπερβολικό και άπληστο τρόπο ζωής τους.

(3) Οι νομικές διατάξεις δεν δύνανται να σώσουν το περιβάλλον εάν δεν συνοδεύονται από περιβαλλοντική συνείδηση και υπευθυνότητα. Ωστόσο, θα ήταν σημαντικό να θεσπιστούν σε όλα τα δημοκρατικά συντάγματα εγγυήσεις για την προστασία του περιβάλλοντος και για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Οι εγγυήσεις αυτές θα πρέπει να απολαμβάνουν το ίδιο κύρος με τις αρχές της ελευθερίας και της ισότητας. Σε πολλές χώρες καλλιεργείται όλο και περισσότερο η ευαισθησία για υπεύθυνη περιβαλλοντική πολιτική. Οι πολιτικοί ηγέτες είναι αυτοί που καλούνται να ανταποκριθούν σαφέστερα στην απαίτηση των πολιτών τους για υπεύθυνη δράση σε διεθνές επίπεδο.

would have been unthinkable in Classical Athens.

(4) Learning from ancient democracy, we underline the necessity of education (*paideia*) as a fundamental pillar of modern democracies.

F. The citizen and the environment

XVIII. Environmental responsibility

(1) Two thousand five hundred years ago the human race, on a sparsely populated planet Earth, was still far from reaching the limits of growth. For the Greeks, at that time, their gods were incorporations of a divine creation. To violate divine nature was a sacrilege and severely punished by the divine.

(2) In our times the foundations of human life are seriously threatened by the consequences of human activity. Societies prove unable to curb environmentally harmful growth and consumption. Many citizens share in that responsibility by an excessive consumerism and an attitude of personal greed.

(3) Legal provisions cannot save the environment unless carried out with environmental awareness and responsibility. And yet it would be an important step to introduce (into all democratic constitutions) guarantees for the protection of the environment and for sustainable growth. These should enjoy the same validity as the principles of freedom and equality. In many nations there is a growing awareness of environmental politics. It is the political leaders who are called upon to respond more clearly to the demand of their people to act responsibly on the international level.

**Z. Ευρωπαϊκή δημοκρατία
και πανανθρώπινες αξίες**

**G. European democracy
and universal values**

**XIX. Το δημοκρατικό έλλειμμα
στην Ευρωπαϊκή Ένωση**

**XIX. The democratic deficit
of the European Union**

(1) Η δημοκρατία κατάφερε να ανθήσει στην Ελλάδα πριν από 2.500 χρόνια, επειδή τα όρια των πόλεων και των νησιωτικών κρατών έφταναν μέχρι το σημείο του ορίζοντα που έβλεπαν οι πολίτες από την πόρτα τους. Η εγγύτητα των πολιτικών αποφάσεων στον πολίτη παραμένει θεμελιώδης προϋπόθεση για μια λειτουργική δημοκρατία. Αυτή είναι και η σημασία της αρχής της επικουρικότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

(1) Democracy could only flourish in Greece 2500 years ago as the limits of the city and island states hardly reached further than the horizons that the citizen could see from his doorstep. The citizen's proximity to political decisions remains a fundamental requirement of a functioning democracy. This is, in fact, the importance of the principle of subsidiarity in the European Union.

(2) Στην Ευρωπαϊκή Ένωση η δημοκρατία αντιμετωπίζει ένα σοβαρό πρόβλημα: Από τη μια πλευρά αληθεύει πως η διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης προωθείται από κυβερνήσεις οι οποίες έλαβαν δημοκρατική εντολή σε εθνικές εκλογές. Από την άλλη πλευρά, οι πολίτες αισθάνονται πως η λήψη αποφάσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η οποία φιλτράρεται από πολυάριθμους θεσμούς, είναι πολύ μακριά από τη δική τους επιρροή.

(2) In the European Union, democracy faces a serious problem. On the one hand the process of European integration is driven forward by governments democratically legitimized in national elections. On the other hand, the citizens feel a great distance from decision making on the European level as it is filtered by the intervention of numerous institutions.

(3) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, λόγω περιορισμένων εξουσιών και μιας πολύ άνισης στάθμησης των ψήφων των πολιτών, δεν αποτελεί πλήρη και αποτελεσματική δημοκρατική εκπροσώπηση. Τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, όσο περιορισμένη κι αν είναι η επιρροή τους, δεν θα πρέπει να είναι εντελώς απορροφημένα από τις υποχρεώσεις τους στις Βρυξέλες και στο Στρασβούργο, αλλά να επιδεικνύουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον απέναντι στα αιτήματα και στα ερωτήματα του εκλογικού σώματος.

(3) The European Parliament, due to limited powers and a very uneven weighting of the citizens' vote has not yet developed into a fully effective democratic representation. The Members of the European Parliament, limited as their influence may be, must not be totally absorbed by their functions in Brussels and Strasbourg, but must also show greater interest in responding to the queries and petitions of their electorate.

(4) Η Ευρωπαϊκή Ένωση καταβάλλει προσπάθειες να έρθει κοντά στον πολίτη. Από πολλές απόψεις και δικαιολογημένα μπορεί να ισχυριστεί πως αποτελεί Ένωση για τους πολίτες. Δεν είναι, ωστόσο, Ένωση των πολιτών. Τα κρά-

(4) The European Union is making certain efforts to come close to the citizen. In many ways it can claim with good reason to perform as a Union for the citizens. It is not, however, a Union of the citizens. The member states remain the

τη-μέλη εξακολουθούν να είναι οι συγγραφείς, κύριοι και κυρίαρχοι των συνθηκών. Το δημοκρατικό έλλειμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξακολουθεί να υφίσταται, καθώς η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν νομιμοποιείται άμεσα από τους πολίτες, γεγονός ανεπίτρεπτο.

(5) Αυτό δύναται να επιτευχθεί μόνο στο πλαίσιο Ευρωπαϊκού Συντάγματος. Ακόμα και προς όφελος της εσωτερικής και εξωτερικής αποτελεσματικότητάς της, δεν δυνάμεθα να ζήσουμε άλλο με το δημοκρατικό έλλειμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης – το οποίο εξακολουθεί να υφίσταται, παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί με τη Συνθήκη Μεταρρύθμισης της Λισαβόνας. Για τους οπαδούς της δημοκρατίας η απογοητευτική αυτή κατάσταση της Ευρώπης είναι ανεκτή, ως μεταβατική φάση, μόνον εφόσον το όραμα ενός Ευρωπαϊκού Συντάγματος παραμείνει· μιλάμε για ένα Σύνταγμα σύμφωνα με το οποίο το άτομο αναγνωρίζεται πλήρως και επισήμως ως ο υπήκοος και ο άρχοντας της Ένωσης.

XX. Πανανθρώπινες αξίες και η παράδοση του Μαραθώνα

(1) Η Αθήνα της κλασικής αρχαιότητας θεωρούσε τον άνθρωπο ως την ύψιστη μορφή δημιουργίας. Οι αθηναϊκές δημοκρατικές αρχές, η νομιμοποίηση του κράτους μέσω των πολιτών, η ατομική ελευθερία, η ισότητα απέναντι στο νόμο και η διασφάλιση των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας αποτελούν σήμερα πανανθρώπινες αξίες.

(2) Αποδεχόμενοι την κληρονομιά της αθηναϊκής δημοκρατίας της κλασικής αρχαιότητας και λαμβάνοντας υπόψη όσα έχουμε μάθει για τη δημοκρατία στη σύγχρονη εποχή, καλούμαστε να προασπίσουμε το σεβασμό προς κάθε άνθρωπο και προς την ανθρώπινη αξιοπρέπεια απανταχού της Γης.

(3) Προκειμένου να αποφευχθεί ο πόλεμος και οι συγκρούσεις, αλλά και για

authors, owners and masters of the treaties. The democratic deficit of the European Union remains unsolved as it is not directly legitimised by its citizens, something unacceptable.

(5) This can only be achieved in the framework of a European Constitution. Even for the sake of its inner and outer efficacy, we can no longer live with the democratic deficit of the European Union – which persists despite some progress achieved through the Lisbon Reform Treaty. For democrats this unsatisfactory state of Europe is bearable, as a transitional phase, only if the vision of a European Constitution is upheld in which the human individual is fully and formally acknowledged to be the subject and sovereign of the Union.

XX. Universal values and the Marathon tradition

(1) Classical Athenian philosophy considered the human individual to be the highest manifestation of creation. Athenian democratic values, the legitimisation of the state through the citizens, individual freedom, equality before the law and the guarantee of property rights have today become universal values.

(2) By accepting our inheritance of Classical Athenian democracy and keeping in mind what we have learnt about democracy in modern times, we are called upon to stand up for the respect of the human individual and human dignity everywhere throughout this world.

(3) In the interest of avoiding war and containing conflicts but also for economic

οικονομικούς λόγους, οι δημοκρατίες, δυστυχώς, είναι συχνά αναγκασμένες να συνεργάζονται με μη δημοκρατικές χώρες και μάλιστα με χώρες στις οποίες παρατηρείται κατάφωρη και συστηματική παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Οι κυβερνήσεις θα πρέπει να μην παραγνωρίζουν τη διαφορά ανάμεσα στη δημοκρατία και σε άλλα καθεστώτα σχετικά με το είδος τους και τον τρόπο επικοινωνίας μαζί τους. Η διαφορά θα πρέπει να είναι ορατή στον τρόπο με τον οποίο διεξάγονται οι σχέσεις αυτές.

(4) Αυτό θα πρέπει να ισχύει και για τις μεγάλες διεθνείς αθλητικές εκδηλώσεις. Στην αρχαιότητα οι αγώνες στην Ολυμπία αποτελούσαν φεστιβάλ ειρήνης και ανθρωπιάς. Κατά τη διάρκεια των αγώνων όλες οι εχθροπραξίες έπαυαν.

(5) Το να διανύσει κάποιος 42 χιλιόμετρα αποτελεί αξιοθαύμαστο σωματικό κατόρθωμα. Ένας τέτοιος αγώνας, όμως, μπορεί να χαρακτηριστεί «Μαραθώνιος», μόνον εφόσον πραγματοποιείται στο πνεύμα της ανθρωπίνης ελευθερίας και της δημοκρατίας. Σε «Μαραθώνιο» συμμετέχουν μόνον εκείνοι οι οποίοι καλύπτοντας μια τέτοια απόσταση τιμούν τις αξίες για τις οποίες πραγματοποιήθηκε η Μάχη του Μαραθώνα πριν από 2.500 χρόνια.

XXI. Η ιστορία και η διεθνής αντίληψη

(1) Η Μάχη του Μαραθώνα μπορεί δικαιολογημένα να διεκδικήσει την απαρχή της Ιστορίας, τουλάχιστον υπό την έννοια της περιγραφικής ιστοριογραφίας και ερμηνείας των παρελθόντων γεγονότων. Ο Ηρόδοτος και ο Θουκυδίδης ξεχωρίζουν ως οι πρώτοι ιστορικοί της ανθρωπότητας, με δεδομένο ότι κατέβαλαν έντιμη προσπάθεια όχι μόνο να διατηρήσουν για τις μεταγενέστερες γενιές τις μελέτες τους, τη γνώση του παρελθόντος και τις εμπειρίες τους, αλλά επειδή ανέλαβαν την ειλικρινή δέσμευση να κατανοήσουν τα κίνητρα της ανθρωπίνης συμπεριφο-

reasons, democracies are sometimes unfortunately compelled to cooperate with undemocratic countries and even with ones in which human rights are gravely and systematically violated. Governments must remain sensitive to the difference between democracy and other regimes concerning their style and the way they communicate with them. The difference must be visible in the manner in which such relations are conducted.

(4) This must also be true in great international sports events. In Antiquity, games such as those held in Olympia, represented festivals of peace and humanity. For the duration of the games all hostilities ceased.

(5) To run a distance of 42 kilometres is a remarkable physical feat. Such a race can, however, only be called a “Marathon” if it is achieved in the spirit of human freedom and democracy. In fact, a “Marathon” is only run when s/he who runs the distance honours the values that were defended at the battle of Marathon 2500 years ago.

XXI. History and international understanding

(1) The battle of Marathon can for good reason claim to mark the beginning of history, surely in the sense of descriptive historiography and an interpretation of past events. Herodotus and Thucydides stand out as the first historians of humankind, especially in their honest effort not only to preserve their studies and knowledge of the past and of their own experience for posterity, but equally in their sincere commitment to understand the motives of human attitudes and decisions, as well as the reasons of failure and tragedy. It is a record of hu-

ράς και των αποφάσεων, καθώς και τους λόγους της αποτυχίας και της τραγωδίας. Είναι το αρχείο της ανθρώπινης δράσης. Πολλοί είχαν ορθούς λόγους για να δράσουν ως έδρασαν. Εντούτοις, το αποτέλεσμα ήταν ο πόλεμος.

(2) Οι συγκρούσεις και οι πόλεμοι μεταξύ των λαών πολλές φορές έχουν την απαρχή τους σε πικρές αναμνήσεις του παρελθόντος. Έκαστη χώρα εκτιμά και εορτάζει τη δική της ιστορία. Μια εχθρική στάση προς τους γείτονες συχνά διατηρείται, και πολλές φορές ενισχύεται, για λόγους εθνικής ταυτότητας. Η ειρήνη και η συμφιλίωση δύναται να επιτευχθούν, εφόσον ξεπεράσουμε τις πικρές αναμνήσεις και αναζητήσουμε την κοινή κατανόηση της Ιστορίας και του πολιτισμού.

(3) Όσο δύσκολο και αν είναι να διακρίνει κανείς την αλήθεια, είμαστε υποχρεωμένοι πάντοτε να την αναζητούμε. Ακολουθώντας το πνεύμα των ελλήνων ιστορικών, θα πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια προσέγγισης του τρόπου κατανόησης και διδασκαλίας της Ιστορίας από τα διάφορα κράτη. Εκεί όπου δεν υπάρχει σύμφωνη άποψη, καλό θα ήταν τουλάχιστον να λαμβάνονται υπόψη οι διάφορες ερμηνείες σχετικά με το παρελθόν, όπως αυτές διδάσκονται σε άλλα κράτη, ιδίως μάλιστα σε γειτονικά.

(4) Η αναζήτηση της μίας αλήθειας θα πρέπει να αποτελέσει το σκοπό της διδασκαλίας της Ιστορίας σε όλες τις χώρες, χάριν της συμφιλίωσης μεταξύ των λαών και της διατήρησης της ειρήνης στην κοινωνία.

Αθήνα, 19 Μαρτίου-13 Απριλίου 2010

man action in which many had fair reason to act the way they chose to act. The result was war.

(2) Conflicts and wars between peoples very often find their roots in bitter memories from the past. Each nation appreciates and celebrates its own history. An attitude of hostility towards neighbours is often conserved if not nourished for the sake of national identity. The key to peace and reconciliation lies in the overcoming of bitter memories and in seeking a common understanding of history and culture.

(3) However difficult it may be to discern the truth, we are still obliged to search for it. In the spirit of the great Greek historians an effort must be made to approach the understanding and teaching of history in the various nations. Where agreement cannot be reached, the least that can be done is to take note of the different knowledge and interpretation of the past as it is rooted and taught in the traditions of other nations and especially in the neighbouring states.

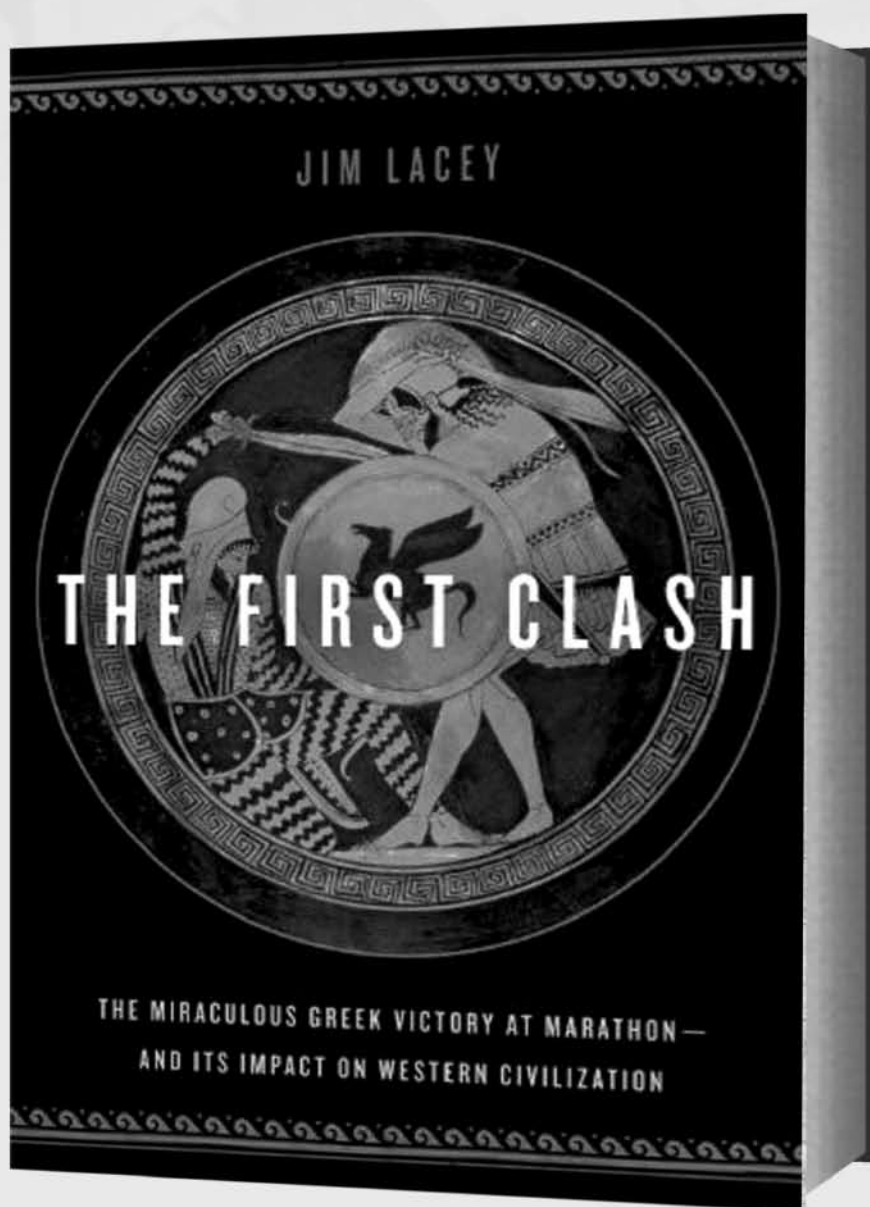
(4) The search for the one truth must become the objective of teaching history in all countries, for the sake of reconciliation between the peoples and for the sake of maintaining peace in the human community.

Athens, 19 March-13 April 2010

JIM LACEY

ΜΑΡΑΘΩΝΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
THE FIRST CLASH

ΥΠΟ ΕΚΔΟΣΗ 2011 – TO BE PUBLISHED IN 2011

Η ΕΚΠΛΗΚΤΙΚΗ ΝΙΚΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΣΤΟ ΜΑΡΑΘΩΝΑ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ
ΣΤΟΝ ΔΥΤΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ

THE MIRACULOUS GREEK VICTORY
AT MARATHON AND ITS IMPACT
ON WESTERN CIVILIZATION

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ
Για αναγνώστες με απαιτήσεις

www.psichogios.gr

Άλλα βιβλία για την αρχαία Ελλάδα και τη δημοκρατία από τις Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ

Other books regarding Ancient Greece
and democracy by PSYCHOGIOS Publications

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ: ΡΟΥΘ ΣΕΠΑΡΝΤ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Ο ΜΕΓΑΣ ΣΤΡΑΤΗΛΑΤΗΣ

RUTH SHEPPARD
ALEXANDER THE GREAT AT WAR

JOHN HALE
ΟΙ ΑΡΧΟΝΤΕΣ ΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΩΝ

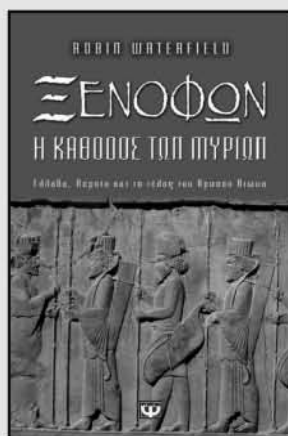
JOHN HALE
LORDS OF THE SEA

ΥΠΟ ΕΚΔΟΣΗ, ΝΟΕ 2010 - TO BE PUBLISHED, NOV 2010

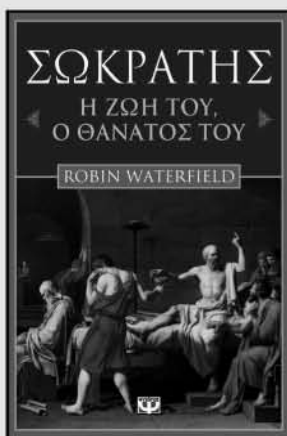
ROBIN WATERFIELD
ΞΕΝΟΦΩΝ - Η ΚΑΘΟΔΟΣ ΤΩΝ ΜΥΡΙΩΝ

ROBIN WATERFIELD
XENOPHON'S RETREAT

ROBIN WATERFIELD
ΣΩΚΡΑΤΗΣ - Η ΖΩΗ ΤΟΥ, Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ

ROBIN WATERFIELD
WHY SOCRATES DIED
DISPELLING THE MYTHS

XABIER NEGRETE
ΣΑΛΑΜΙΝΑ

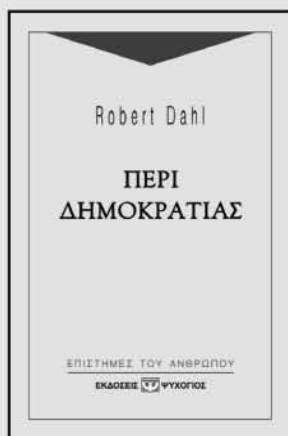
JAVIER NEGRETE
SALAMINA

ΥΠΟ ΕΚΔΟΣΗ, ΝΟΕ 2010 - TO BE PUBLISHED, NOV 2010

ROBERT DAHL
ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ROBERT DAHL
ON DEMOCRACY

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ
Για αναγνώστες με απαιτήσεις

www.psychogios.gr

MARATHON FRIENDS INTERNATIONAL ASSOCIATION
ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΗ ΦΙΛΩΝ ΜΑΡΑΘΩΝΑ

Το παρόν έντυπο δημιουργήθηκε και τυπώθηκε
με την ευγενική χορηγία των Εκδόσεων ΨΥΧΟΓΙΟΣ.

This booklet was created and printed
with the kind support of PSYCHOGIOS Publications.